

Kultūras socioloģijas un menedžmenta katedra
Ludzas iela 24, Rīga, LV - 1003
Tālrunis: 67140175, e-pasts: admin@lka.edu.lv, www.lka.edu.lv

Inženierekonomikas
un vadības fakultāte

Uzņēmējdarbības inženierijas un vadības institūts
Kalnciema iela 6, Rīga, LV-1048
Tālrunis: 67089403, e-pasts: uivi@rtu.lv, www.uivi.rtu.lv

METODISKIE NORĀDĪJUMI

kursa un bakalaura darba izstrādei

Latvijas Kultūras akadēmijas un Rīgas Tehniskās universitātes
kopīgajā akadēmiskajā bakalaura studiju programmā
“Radošās industrijas”

Metodiskie norādījumi kursa un bakalaura darba izstrādei Latvijas Kultūras akadēmijas un Rīgas Tehniskās universitātes kopīgajai akadēmiskajai bakalaura studiju programmai “Radošās industrijas”. Rīga: LKA un RTU, 2022, 43 lpp.

Metodiskie norādījumi kursa un bakalaura darba izstrādei apstiprināti Latvijas Kultūras akadēmijas un Rīgas Tehniskās universitātes kopīgo studiju programmu padomē 2022. gada 3. oktobrī (protokola Nr. 5.2.-3.3/6).

Metodiskos norādījumus kursa un bakalaura darba izstrādei izstrādāja autoru kolektīvs asoc. prof. Ph. D. A. Hermane, prof. Dr. sc. soc. A. Laķe, doc. Mg. art. J. Goldmanis, prof. Dr. oec. I. Lapiņa, prof. Dr. oec. D. Ščeulovs, balstoties uz:

- LAK Metodiskie norādījumi kursa, bakalaura un maģistra darbu izstrādei (2019);
- RTU IEVF Studiju un noslēguma darbu noformēšanas metodiskie norādījumi (2016).

Metodiskie norādījumi kursa un bakalaura darba izstrādei paredzēti studiju programmas studentiem, akadēmiskajam personālam, noslēguma darbu vadītājiem un recenzentiem, un gala pārbaudījumu komisijas locekļiem.

Atbildīgie par izdevumu:

Austra Ciša (LKA Kultūras socioloģijas un menedžmenta katedra)

Vilnis Pērkons (RTU UIVI Uzņēmējdarbības inženierijas un vadības institūts)

© Latvijas Kultūras akadēmija, 2022

© Rīgas Tehniskā universitāte, 2022

Satura rādītājs

1. Lietotie saīsinājumi un termini	4
2. Vispārīgie noteikumi	5
3. Kursa darbs	6
3.1. Kursa darba pamatnoteikumi	6
3.2. Kursa darba apjoms un struktūra	7
4. Kursa darba iesniegšana, aizstāvēšana un vērtēšana	10
4.1. Kursa darba iesniegšanas kārtība	10
4.2. Kursa darba aizstāvēšana un vērtēšana	10
5. Bakalaura darbs	13
5.1. Bakalaura darba pamatnoteikumi	13
5.2. Bakalaura darba temata izvēle, iesniegšana un saskaņošana	14
5.3. Bakalaura darba izstrādes kontrole	15
5.4. Bakalaura darba apjoms un struktūra	17
5.5. Bakalaura darba pamatdaļas izstrāde	19
6. Bakalaura darba iesniegšana, aizstāvēšana un vērtēšana	22
6.1. Bakalaura darba iesniegšanas kārtība	22
6.2. Bakalaura darba aizstāvēšana	22
6.3. Bakalaura darba vērtēšana	24
7. Kursa un bakalaura darba noformēšana	25
7.2. Lapas un teksta noformējums	25
7.3. Tabulas noformēšana	27
7.4. Attēla noformēšana	29
7.5. Formulas noformēšana	30
7.6. Atsauču noformēšana	31
7.7. Pielikumu noformēšana	33
8. Izmantotās literatūras un avotu saraksta noformēšana	34
8.1. Grāmatas	34
8.2. Zinātniskie raksti un tēzes	36
8.3. Elektroniskie informācijas avoti	37
8.4. Standarti	38
8.5. Uzņēmumu materiāli, intervijas un citi avoti	39
9. Apelācijas kārtība, kursa un bakalaura darbu uzglabāšana	42
Pielikumi	43

1. Lietotie saīsinājumi un termini

Akadēmiskais amats – kursa vai noslēguma darba vadītāja / recenzenta amats augstskolā, piemēram, lektors, docents, praktiskais docents, asociētais profesors, profesors, zinātniskais asistents, pētnieks, vadošais pētnieks, lektora p. i. (lektora pienākumu izpildītājs) vai tml.

GPK – Gala pārbaudījumu komisija.

IEVF – RTU Inženierekonomikas un vadības fakultāte.

KMI – LKA Kultūras un mākslu institūts.

KSM katedra – LKA Kultūras socioloģijas un menedžmenta katedra.

LAIS – LKA studiju sistēma.

LKA – Latvijas Kultūras akadēmija.

Metodiskie norādījumi – metodiskie norādījumi kursa un bakalaura darba izstrādei Latvijas Kultūras akadēmijas un Rīgas Tehniskās universitātes kopīgajā akadēmiskajā bakalaura studiju programmā “Radošās industrijas”.

Noformēšanas metodiskie norādījumi – RTU Inženierekonomikas un vadības fakultātes Studiju un noslēguma darbu noformēšanas metodiskie norādījumi.

ORTUS – portāls, kurā ikviens students var iegūt informāciju par savām studijām un apskatīt atzīmes, piekļūt zinātniskajām datubāzēm, lasīt tieši viņam paredzētās ziņas un aktuālos notikumus, izmantot RTU forumu kā komunikācijas vidi, strādāt e-studijās un sazināties ar citiem RTU studentiem, kā arī iepazīties ar RTU normatīvajiem aktiem. ORTUS latīņu valodā nozīmē – “jauns sākums”.

Padome – LKA un RTU kopīgu studiju programmu padome.

Programma – LKA un RTU kopīgā akadēmiskā bakalaura studiju programma “Radošās industrijas”.

RTU – Rīgas Tehniskā universitāte.

UIVI – RTU IEVF Uzņēmējdarbības inženierijas un vadības institūts.

Zinātniskais grāds vai **akadēmiskais grāds** – kursa vai bakalaura darba vadītāja vai recenzenta doktora zinātniskais grāds, piemēram, Dr. art., Dr. oec., Dr. sc. soc., Ph. D., vai akadēmiskais maģistra grāds, piemēram, Mg. art., Mg. oec., Mg. sc. soc., Mg. sc. pol., u.c.

2. Vispārīgie noteikumi

Programmas studējošais līdzās citiem studiju elementiem un pārbaudījumiem izstrādā un aizstāv dažādus studiju darbus – referātus, projektus un citus individuālus vai grupās sagatavotus darbus, kursa darbu un bakalaura darbu. Šie darbi Programmā ir iekļauti ar mērķi, lai studējošie atbilstoši tās saturam iegūtu prasmes un iemaņas teorētisko zināšanu sistematizēšanā, informācijas analīzē un praktiskā lietošanā, kā arī akadēmiskajā rakstīšanā.

Programmas studiju kursa “Pētījumu plānošana un īstenošana radošajās industrijās” ietvaros studējošais apgūst problēmas analīzes un strukturēšanas, dažādu datu ieguves un analīzes metožu pielietošanas iemaņas, kā arī atsauču un izmantoto avotu un literatūras saraksta bibliogrāfisko norāžu noformēšanas prasmes, kas sagatavo kursa un bakalaura darba izstrādes procesam. Biznesa datu analīzes metodes tiek apgūtas studijuursos “Informācijas tehnoloģija un biznesa datu analīze”, “Inovātīvu produktu izstrāde”, “E-komercija”, “Grāmatvedība un finanses”, kā arī studiju kursā “Uzņēmējdarbība”.

Kursa un bakalaura darba izstrādes grafiku apstiprina Programmas Padome katram studiju gadam, tas tiek publicēts augstskolu tīmekļa vietnēs.

Kursa un bakalaura darba izstrādes laikā studenta pienākums ir regulāri sadarboties ar zinātnisko vadītāju, informēt par darba gaitu. Kursa un noslēguma darba zinātniskais vadītājs/-i var būt LKA un RTU mācībspēks, pētnieks vai doktorants.

Metodiskie norādījumi ir saistoši gan studējošajiem, gan kursa un bakalaura darba zinātniskajiem vadītājiem un recenzentiem.

Kursa un bakalaura darbs tiek rakstīts akadēmiskā latviešu valodā.

Metodiskie norādījumi pieejami un paredzēti lietošanai elektroniskajā vidē. LKA un RTU neuzņemas atbildību par satura atbilstību pašrocīgi izdrukātajās kopijās.

3. Kursa darbs

3.1. Kursa darba pamatnoteikumi

Programmas 4. (ceturtajā) semestrī katrs studējošais izstrādā individuālu un patstāvīgu pētījumu – kursa darbu, kas LKA studiju dokumentācijā tiek saukts par kursa darbu, bet RTU – par studiju darbu. Kursa darbu izstrādi pārrauga LKA, tos vada LKA KSM katedras mācībspēki, tiek piesaistīti arī LKA citu katedru mācībspēki, LKA KMI pētnieki un LKA doktoranti. Kursa darbus vērtē darba vadītājs, kā recenzents darbojas izlozes kārtībā noteikts viens programmas tā paša kursa studējošais.

Lai attīstītu starpdisciplināras pētnieciskas prasmes un iemaņas, studējošajam jāizvēlas temati, kuru izpētē piemērojamas gan humanitāro, gan sociālo zinātņu pieejas un pētnieciskās metodes. Tematam jāatbilst studējošā interesēm un Programmas mērķiem¹. Kursa darbā veikto pētniecību ieteicams tematiski tālāk attīstīt bakalaura darbā, taču kursa darba nodaļas nevar tikt mehāniski iekļautas bakalaura darbā. Kursa darba tematam jābūt aktuālam organizācijas, nozares vai metodoloģijas līmenī līdz pat darba aizstāvēšanas brīdim. Nav akceptējami temati par jau atrisinātām problēmām.

Kursa darba temata izvēles laikā veicama priekšizpēte, vēlams konsultēties ar Programmas īstenošanā iesaistītajiem mācībspēkiem, apzināt līdz šim izstrādātos pētnieciskos darbus par līdzīgām tēmām². Pirms izvēlēta kursa darba temata iesniegšanas apstiprināšanai studējošajam jābūt skaidrībai par pētījuma lauka robežām, pētāmo problēmu un pētījuma jautājumiem, kā arī jāapzina kursa darba izstrādei nepieciešamā un pieejamā teorētiskā literatūra un informācijas avoti.

Apstiprināšanai iesniedzamais kursa darba temats tiek formulēts kā darba virsraksts latviešu un angļu valodā. Iesniegumā par temata apstiprināšanu (*skat. 1. pielikumu*) norāda vadītāju, ar kuru jau notikusi konsultācija un vienošanās par sadarbību darba izstrādē.

Iesniegumu par kursa darba temata apstiprināšanu studējošais iesniedz LKA studiju departamentā, ievērojot attiecīgajā studiju gadā noteikto termiņu un kārtību. Iesniegums par temata apstiprināšanu noteiktajā kārtībā jāiesniedz arī Erasmus+ mobilitātes studijās esošajiem studējošajiem.

---

¹ Programmas apraksts, pieejams: <https://lka.edu.lv/lv/gribu-studet-akademija/studijas/bak1/radosas-industrijas/>

² Programmas noslēguma darbi pieejami LKA bibliotēkā vai RTU noslēguma darbu reģistrā: <https://ndr.rtu.lv/lv/>

Kursa darba tematus izskata Programmas direktors LKA, ja nepieciešams, sagatavo temata izmaiņu priekšlikumus, saskaņo studējošā izvēlēto kursa darba vadītāju vai apstiprina citu zinātnisko vadītāju. Lēmumu par temata apstiprināšanu pieņem LKA KSM katedras sēdē divu nedēļu laikā pēc kursa darba temata iesniegšanas. Apstiprināto kursa darba tematu reģistrē LKA studiju departamentā un paziņo studējošajam.

Ja iesniegtais kursa darba temats netiek apstiprināts, studējošajam tas jāpārdefinē un atkārtoti jāiesniedz apstiprināšanai saskaņā ar attiecīgajā studiju gadā noteikti termiņu un instrukciju. Ja kursa darba temats vēlreiz atkārtoti netiek apstiprināts, tad jāvienojas individuāli ar Programmas direktoru LKA par temata saskaņošanas iespējām konkrētajā akadēmiskajā studiju gadā.

Gadījumā, ja kursa darba izstrādes gaitā rodas nepieciešamība apstiprināto tematu precizēt vai izņēmuma gadījumā mainīt, studējošajam jāraksta jauns iesniegums par darba temata apstiprināšanu (*skat. 1. pielikumu*) un tas jāaskaņo ar darba zinātnisko vadītāju un Programmas direktoru LKA ne vēlāk kā vienu mēnesi pirms darba aizstāvēšanas.

Kursa darba izstrādes laikā studējošā pienākums ir regulāri sadarboties ar vadītāju, informēt par darba gaitu. Lai pārraudzītu kursa darba izstrādes gaitu, saskaņā ar grafiku un kārtību kursa darba melnraksts (kas ietver darba saturu, ievadu un vismaz vienu kursa darba nodaļu, kā arī atbilstoši noformētu izmantotās literatūras sarakstu) ir jāuzrāda kursa darba zinātniskajam vadītājam un jāiesniedz LKA. Ja students neievēro grafikā noteikto termiņu, viņam tiek izteikts brīdinājums un Programmas direktors LKA lemj par atkārtotu iesniegšanu. Ja termiņš netiek ievēroti – kursa darba izstrādi ļauts turpināt nākamajā semestrī un tas kļūst par akadēmisko parādu.

3.2. Kursa darba apjoms un struktūra

Kursa darba apjoms ir apm. 25 – 30 standarta izmēra lapas datorrakstā, t. i., 60 000 – 75 000 rakstzīmes (ar atstarpēm). Darba apjoms attiecas uz darba tekstuālo daļu – no ievada līdz secinājumiem ieskaitot, ar atsaucēm un citām zemsvītras piezīmēm.

Kursa darbu veido:

Titullapa (*skat. 2. pielikumu*).

Anotācija (*skat. 3. pielikumu*).

Satura rādītājs.

Ievads. Ievadā pamato temata izvēli un aktualitāti, pētāmo problēmu, definē galveno pētījuma jautājumu, darba mērķi un uzdevumus, pamato darba struktūru, pētījuma periodu, sniedz konspektīvu izmantotās teorētiskās literatūras raksturojumu, pamato un nosauc izmantotās empīriskās pētniecības metodes.

Pētījuma izklāsts (pamatdaļa), kas sadalīts, nodaļās un apakšnodaļās atbilstoši darba saturam izvirzītajām prasībām; ietver teoriju un jēdzienu apskatu un studējošā veiktā empīriskā pētījuma izklāstu. Katras nodaļas nobeigumā ieteicams formulēt nodaļas kopsavilkumu loģiskai pārējai uz nākamo nodaļu, tomēr nebūtu vēlams tieši atkārtot jau iepriekš nodaļā aprakstīto. Parasti darbam ir 3 – 4 nodaļas ar apakšnodaļām (nodaļai nevar būt tikai viena apakšnodaļa, jābūt vismaz divām), viena no nodaļām var būt balstīta empīrisko datu analīzē (darba empīriskā daļa). Nav ieteicams pamatteksta nodaļas sākt un noslēgt ar citātiem. Atsauces nedrīkst būt katras rindkopas noslēgumā, studējošajam jāveido teksts un jāformulē savas atziņas, salīdzinot un izvērtējot dažādu autoru viedokļus. Kurša darbā vēlams ievietot attēlus un shēmas, kas strukturēti raksturo pētāmo fenomenu un dažādus tā aspektus.

Nobeigums. Nobeigumā tiek konstatēts, vai ir sasniegts pētījuma mērķis un izpildīti uzdevumi, tiek sniegta atbilde uz pētījuma jautājumu/-iem, kā arī tiek izklāstīti apsvērumi par to, kādu pētījuma problēmas daļu var uzskatīt par izpētītu, un kāda atbilstošajā tematikā ir nākotnes pētījumu perspektīva.

Secinājumi. Tos raksta tēžu veidā un numurē pēc kārtas. Rekomendējams uz katru darba uzdevumu izdarīt 2 – 3 secinājumus. Tiek formulētas atziņas par visiem pētījuma uzdevumiem un slēdzieni, kas izriet no visa darba satura. Ieteicams iekļaut arī ieteikumus, ja tādi formulēti pētījuma rezultātā.

Izmantoto avotu un literatūras saraksts. Tajā ievieto visus darbā izmantotos avotus, darbus u.c. informācijas avotus, uz kuriem tekstā dotas atsauces. Tas nozīmē, ka katrai sarakstā minētajai bibliogrāfiskai norādei jābūt arī kādā no atsaucēm tekstā, un otrādi – visām atsaucēs esošajām bibliogrāfiskajām norādēm jābūt apkopotām darbā izmantotās literatūras un avotu sarakstā. Sarakstā jābūt ne mazāk par 20 – 30 publicētiem, citējamiem akadēmiskiem avotiem (neskaitot standartus, normatīvos dokumentus, dažādus interneta resursus, uzņēmuma nepublicētos materiālus).

Pielikumi. Ja darbā ir nepieciešami pielikumi, tos ievieto pēc izmantotās literatūras un avotu saraksta. Pielikumi satur papildu materiālu apkopojumu, tajos iekļauj ilustratīvo materiālu, interviju transkripcijas, anketu paraugus, dokumentus vai to fragmentus, statistiskās tabulas, attēlus, shēmas, kartes un citus ar pētāmo tēmu saistītos materiālus. Pielikumi jānumurē un uz tiem jāatsaucas pamattekstā. Ja pielikumos

izmantoti citu autoru darbi, materiāli vai idejas, atsaucē pie katra pielikuma un kopējā izmantotās literatūras un avotu sarakstā obligāti jānorāda to avoti.

Darba izpildes un apliecinājuma lapa. Atbilstoši paraugam (*skat. 4. pielikumu*) noformēts autora parakstīts galvojums, ka darbs ir izstrādāts patstāvīgi un ka tajā izmantotajiem tekstiem vai to fragmentiem dotas precīzas atsauces uz to ieguves avotu. Saturā darba izpildes un novērtējuma lapu nenorāda un nenumurē.

4. Kursa darba iesniegšana, aizstāvēšana un vērtēšana

4.1. Kursa darba iesniegšanas kārtība

Kursa darbs Programmas Padomes noteiktajā termiņā jāiesniedz LKA, attiecīgajā studiju gadā noteiktajā termiņā un kārtībā. Kursa darbs pirms iesniegšanas ir jāsaskaņo ar darba zinātnisko vadītāju, pēc tam tas tiek ievietots e-studiju vidē, kur zinātniskais vadītājs veic atzīmi par to, vai kursa darbs ir rekomendējams aizstāvēšanai vai nav rekomendējams aizstāvēšanai.

Kursa darba vadītājs nerekomendē darbu aizstāvēšanai:

- ja ir neatbilstošs darba apjoms – studējošajam tiek dota iespēja darbu pilnveidot;
- ja iesniegtais darbs nav saskaņots ar zinātnisko vadītāju – tiek dota iespēja darbu papildināt vai pēc studējošā lēmuma, ar Programmas direktora atļauju, darbs var tikt aizstāvēts bez vadītāja, piesaistot otru recenzentu no LKA akadēmiskā personāla vidus, kurš vērtē darbu ar atzīmi vadītāja vietā.

Studējošais, kurš nav iekļāvies Programmas Padomes noteiktajā kursa darba iesniegšanas termiņā, raksta iesniegumu Programmas direktoram LKA. Pēc šī termiņa iesniegtie darbi tiek vērtēti nākamajā studiju gadā un ir uzskatāmi par akadēmisko parādu. Studējošais, kurš nokavējis kursa darba iesniegšanas termiņu, atbilstoši LKA Senāta lēmumam “Par maksājumiem studiju procesā” to var iesniegt tikai pēc maksājuma veikšanas (izņemot gadījumus, kad iesniegumam pievienota izziņa par studējošā slimību vai citiem attaisnojošiem apstākļiem un Programmas direktors LKA reizē ar darba iesniegšanas galējo termiņu norādījis, ka studējošais no maksājuma atbrīvots).

Ja studējošais kursa darba izstrādes semestrī atrodas Erasmus+ mobilitātes programmā, vēlams kursa darbu izstrādāt plānotajā laikā, sazinoties ar zinātnisko vadītāju elektroniski. Ja tas nav iespējams, kursa darbu jāiesniedz līdz nākamā semestra pirmā mēneša beigām un jāaizstāv mēneša laikā pēc iesniegšanas.

4.2. Kursa darba aizstāvēšana un vērtēšana

Kursa darba aizstāvēšanu organizē LKA KSM katedra³ sadarbībā ar Programmas direktoru LKA.

---

³ Kursa darbu aizstāvēšana notiek klātienē. Attālināta studiju procesa gadījumā aizstāvēšana var notikt arī attālināti.

Studējošais kursa darbu aizstāv pie LKA KSM katedras izveidotas un ar LKA prorektora akadēmiskajā darbā apstiprinātas komisijas.

Kursa darba aizstāvēšanas procedūru veido:

- kursa darba autora īss (4 min.) ziņojums par darbu, un svarīgākajām atziņām
- komisijas jautājumi (līdz 5 min.);
- kursa darba vadītāja atsaukmes noklausīšanās (1 min.);
- kursa darba recenzijas noklausīšanās un studējošā atbildes uz jautājumiem, kam jābūt iekļautiem prezentācijā aiz noslēdzošā kursa darba prezentācijas slaida (līdz 5 min.);

Kursa darba prezentācijā jāietver sekojoša informācija:

- titullslaidis,
- darba temata aktualitāte un izvēles pamatojums,
- pētāmā problēma un pētījuma jautājums,
- darba mērķis un uzdevums,
- darba struktūra,
- darba teorētiskās daļas īss raksturojums,
- darba empīriskās daļas īss raksturojums (ja tāda darbā ir iekļauta),
- secinājumi un atbilde uz pētījuma jautājumu.

Kursa darbs tiek vērtēts 10 ballu sistēmā, to vērtē, ņemot vērā vadītāja (60%) un komisijas locekļu vidējo (40%) vērtējumu. Recenzents – izlozes kārtībā noteikts Programmas studējošais, raksturo kursa darba stiprās puses un trūkumus, uzdod jautājumus, bet darbu ar atzīmi nevērtē. Recenzijas sagatavošanai kursa darbs tiek izsniegts anonīmi, vērtējamā darba autoru studējošais uzzina aizstāvēšanas, kurā recenzenta dalība ir obligāta, laikā.

Ja darba zinātniskais vadītājs nevar piedalīties aizstāvēšanā, ir jā sagatavo rakstiska atsauksme par kursa darbu un pirms aizstāvēšanas (ne vēlāk kā vienu dienu pirms darba aizstāvēšanas) tā jā iesniedz LKA KSM katedrā (*skat. veidlapu 5. pielikumā*).

Kursa darba recenzija tiek sagatavota rakstiski, tā jā iesniedz vismaz divas darba dienas pirms darba aizstāvēšanas, lai studējošais varētu ar to iepazīties (*skat. veidlapu 6. pielikumā*).

Kursa darba vērtējumu nosaka šādi kritēriji:

- 1) pētniecības darba temata novitāte, temata un pētījuma satura atbilstība Programmai;

- 2) pētījuma problēmas, galvenā pētījuma jautājuma, mērķa un uzdevumu formulējuma skaidrība un savstarpējā loģika;
- 3) teorētiskās literatūras izvēle, apkopojums un analīze;
- 4) empīrisko datu ieguves metožu raksturojums un pielietojums, iegūto datu analīze pētījuma teorētiskās un empīriskās daļas sabalansētība (ja empīriskā daļa iekļauta);
- 5) studējošā spēja izdarīt secinājumus un tos pamatot;
- 6) pētniecības darba valodas gramatiskā un stilistiskā atbilstība;
- 7) sadarbība ar darba vadītāju;
- 8) spēja darbu izstrādāt noteiktajos termiņos;
- 9) kursa darba noformējuma atbilstība Metodiskajiem norādījumiem;

Kursa darba vērtējumu var ietekmēt arī studējošā kā recenzenta darba vērtējums – ja recenzija sagatavota detalizēti un izvērsti, formulēti pārdomāti jautājumi, studējošā vērtējums par paša izstrādāto kursa darbu var tikt paaugstināts.

5. Bakalaura darbs

5.1. Bakalaura darba pamatnoteikumi

Programmas 6. (sestajā) semestrī studējošais izstrādā noslēguma jeb bakalaura darbu – individuālu un patstāvīgu pētniecisko darbu, uz kā pamata tiek piešķirts akadēmiskais bakalaura grāds. Bakalaura darbs parāda autora spējas izmantot studijās gūtās teorētiskās zināšanas un prasmes pielietot pētnieciskās metodes. Bakalaura darbs ir padziļināts pētījums, kas demonstrē studējošā kompetenci izvēlētajā studiju jomā.

Studējošais izstrādā bakalaura darbu brīvi izvēlētajā jomā, kas atbilst studējošā interesēm un Programmas mērķiem⁴,

Bakalaura darbu izstrādā, noformē, iesniedz un aizstāv atbilstoši Metodiskajiem norādījumiem attiecīgajā studiju gadā noteiktajam grafikam un kārtībai.

Bakalaura darbs un tā aizstāvēšana Programmā demonstrē studējošā:

- teorētiskās zināšanas, spēju orientēties izvēlētajā izpētes jomā, praktiski lietot teorētiskās zināšanas un atbilstošu terminoloģiju;
- zināšanas jomās, kas saistītas ar radošajām industrijām un to aktuālajām attīstības tendencēm;
- prasmi iegūt, apkopot, apstrādāt un analizēt informāciju, spēju lietot dažādas empīrisko datu un biznesa dizaina daļas datu ieguves un apstrādes metodes un instrumentus problēmas oriģinālai risināšanai, kā arī izmantot analītiskās spriešanas spējas un kritisko domāšanu;
- sistemātisku un loģisku pieeju darba izstrādē, akadēmiskās rakstīšanas prasmes;
- prasmi izmantot atbilstošus informācijas avotus un pieejamās informācijas apstrādes tehnoloģijas;
- spēju izdarīt argumentētus secinājumus un izstrādāt reālus un pamatotus priekšlikumus, prezentēt tos un pamatot savu personisko profesionālo viedokli.

Bakalaura darbu izstrādā, noformē atbilstoši Metodiskajiem norādījumiem, iesniedz un aizstāv atbilstoši attiecīgajā studiju gadā noteiktajam grafikam un kārtībai.

Bakalaura darbam ir divi zinātniskie vadītāji – viens no LKA un viens no RTU. LKA zinātnisko vadītāju – KSM katedras mācītbspēku, LKA citas katedras mācītbspēku, KMI pētnieku vai LKA doktorantu studējošais izvēlas pats, vienojoties ar viņu par

---

⁴ Programmas apraksts, pieejams: <https://lka.edu.lv/lv/gribu-studet-akademija/studijas/bak1/radosas-industrijas/>

sadarbību un saskaņojot darba tematisko ieceri. RTU zinātnisko vadītāju apstiprina Programmas Padome⁵.

Par bakalaura darba struktūru un saturu studējošajam regulāri jākonsultējas un jāvienojas ar tā zinātnisko vadītāju LKA un zinātnisko vadītāju RTU, organizējot regulāras trīspusējas tikšanās.

Lai stiprinātu akadēmisko kultūru un godīgumu LKA un RTU akadēmiskajā vidē, skaidrotu akadēmiskā godīguma jēdzienu un ar to saistīto rīcību, kā arī galvenās procedūras akadēmiskā godīguma pārkāpumu izskatīšanā, RTU Senāts ir apstiprinājis Akadēmiskā godīguma kodeksu, LKA Senāts – Noteikumus par akadēmisko godīgumu. Lai uzlabotu rakstu darbu kvalitāti, veidotu noslēguma darbu bibliogrāfisko datubāzi un nodrošinātu vispārēju automatizētu plaģiātisma kontroli, studējošie augšupielādē darba elektroniskās versijas LKA LAIS un RTU Noslēgumu darbu reģistrā. Noslēguma darba plaģiāta kontroli veic RTU, izmantojot divus plaģiātisma kontroles rīkus: Vienoto datorizēto plaģiātisma kontroles sistēmu (VDPKS) un TurnitIn®.

5.2. Bakalaura darba temata izvēle, iesniegšana un saskaņošana

Lai attīstītu starpdisciplināras pētnieciskas prasmes un iemaņas, studējošajam jāizvēlas bakalaura darba temats, kura izpētē piemērojamas gan humanitāro, gan sociālo zinātņu pieejas un pētnieciskās metodes.

Bakalaura darba tematam jābūt aktuālam organizācijas, nozares vai metodoloģijas līmenī līdz pat tā aizstāvēšanas brīdim. Nav akceptējami temati par jau atrisinātām problēmām. Bakalaura darbā neiekļauj vispārzināmu risinājumu pārstāstu. Bakalaura darba temata izvēlē būtiski paredzēt tā biznesa aspektu izpētes iespējas.

Ja bakalaura darba tematu ierosina studējošā darba devējs, tad šī organizācija var apstiprināt studējošam savu konsultantu. Svarīgi pārliecināties, vai autoram būs pieejama vajadzīgā informācija, tostarp organizācijas dati, kas nepieciešami temata izstrādei.

Bakalaura darba temata izvēli ieteicams saistīt ar Programmas studiju kursu "Prakse organizācijā", kura tiek plānota 6. (sestajā) semestrī, gan prakses vietas izvēlē, gan pielietojamo metožu pielietojumā / testēšanā prakses atskaitē.

---

⁵ Programmas direktori var rosināt arī citu darba vadītāju piešķiršanas kārtību, par to konkrētajā studiju gadā informējot visas iesaistītas puses.

Bakalaura darba temata izvēles laikā veicama priekšizpēte un vēlams konsultēties ar Programmas īstenošanā iesaistītajiem mācībspēkiem.

Pirms izvēlētā temata iesniegšanas studējošajam jābūt skaidrībai par pētījuma lauka robežām, pētāmo problēmu un pētījuma jautājumiem, kā arī jāapzina darba izstrādei nepieciešamā un pieejamā teorētiskā literatūra un informācijas avoti.

Apstiprināšanai iesniedzamais darba temats tiek formulēts kā darba virsraksts (ja nepieciešams, var būt arī apakšvirsraksts) latviešu un angļu valodā. Iesniegumā par temata apstiprināšanu (*skat. 1. pielikumu*) norāda zinātnisko vadītāju, ar kuru notikusi vienošanās par sadarbību darba izstrādē.

Iesniegumu par temata apstiprināšanu studējošais iesniedz LKA ievērojot attiecīgajā studiju gadā noteikto termiņu un kārtību. Iesniegums par temata apstiprināšanu noteiktajā kārtībā jāiesniedz arī Erasmus+ mobilitātes studijās esošiem studējošajiem.

Tematus un darba zinātniskos vadītājus apstiprina Programmas Padome mēneša laikā pēc termiņa, kas noteikts iesniegumam par temata apstiprināšanu iesniegšanai. Padome izvērtē iesniegumu un apstiprina vai maina studējošā izvēlēto darba vadītāju LKA, piešķir un apstiprina darba vadītāju RTU.

Apstiprinātos tematus un vadītājus reģistrē gan LKA, gan RTU un paziņo studējošajiem.

Ja Padome iesniegto tematu neapstiprina, studējošajam tas jāpārdefinē un atkārtoti jāiesniedz apstiprināšanai saskaņā attiecīgajā studiju gadā noteikto grafiku un kārtību.

Ja bakalaura darba izstrādes gaitā rodas nepieciešamība apstiprināto tematu precizēt vai izņēmuma gadījumā mainīt, studējošajam jāraksta jauns iesniegums par darba temata apstiprināšanu (*skat. 1. pielikumu*) un tas jāaskaņo ar zinātniskajiem vadītājiem un Programmas direktoru LKA ne vēlāk kā mēnesi pirms darba gala aizstāvēšanas. Tematu iespējams precizēt bez iesnieguma bakalaura darba priekšizstāvēšanas laikā LKA. Šajā gadījumā precizētā temata maiņa tiek fiksēta priekšizstāvēšanas sēdes protokolā un reģistrēta LKA un RTU.

5.3. Bakalaura darba izstrādes kontrole

Bakalaura darba izstrādes laikā, saskaņā ar attiecīgajam studiju gadam noteikto grafiku un kārtību, notiek 4 (četras) izstrādes procesa pārbaudes:

- 1. pārbaude:** studējošajam jāiesniedz LKA e-studiju vidē un ORTUS e-studiju vidē darba daļa, kas ietver darba struktūru (saturu), ievadu un literatūras sarakstu;
- 2. pārbaude:** studējošajam jāiesniedz LKA e-studiju vidē un ORTUS e-studiju vidē darba struktūru, ievadu un vienas teorētiskās nodaļas melnrakstu, kā arī jāpiedalās darba priekšizstāvēšanā LKA;
- 3. pārbaude:** studējošajam jāiesniedz LKA e-studiju vidē un ORTUS e-studiju vidē darba saturs, ievads, teorētiskās un empīriskās nodaļas melnraksts, literatūras un avotu saraksts, un jāpiedalās RTU studentu zinātniskajā konferencē (darba priekšizstāvēšana RTU);
- 4. pārbaude:** studējošajam jāiesniedz LKA e-studiju vidē un ORTUS e-studiju vidē ar zinātniskajiem vadītājiem saskaņots pilns darba melnraksts. Programmas direktors RTU organizē darba metodisko pārbaudi, kurā tiek vērtēta darba atbilstība Metodiskajiem norādījumiem.

Bakalaura darba otrajā pārbaudē ietilpstošo priekšizstāvēšanu organizē LKA. Priekšizstāvēšanas komisiju un kārtību katram studiju gadam apstiprina LKA un par to ne vēlāk kā mēnesi pirms priekšizstāvēšanas informē studējošos. Priekšizstāvēšana tiek organizēta ar mērķi vērtēt bakalaura darba konceptuālo un tematisko sagatavotību; pārliecināties par empīrisko metožu izvēles atbilstību; vērtēt studējošā un noslēguma darba vadītāju akadēmiskās sadarbības kvalitāti un kontrolēt darba izstrādes progresu.

Priekšizstāvēšanas prezentācijas ilgums vienam studējošajam ir līdz 5 minūtēm, debatēm un komisijas jautājumiem vēl tiek atvēlēts laiks līdz 5 minūtēm. Prezentācijā jāietver sekojoši slaidi:

- titullaidis (nosaukums, vadītāji);
- temata izvēles pamatojums un aktualitāte;
- pētāmā problēma un galvenais pētījuma jautājums;
- darba mērķis un uzdevumi;
- teorētiskās daļas īss raksturojums;
- empīriskās daļas īss raksturojums.

Trešo izstrādes pārbaudi organizē RTU. Studējošajam jā sagatavo 1 – 2 lpp. tēzes un jāprezentē tās RTU Studentu zinātniskajā konferencē. Tēzes jā sagatavo atbilstoši RTU noteikumiem. Studējošajiem par konferenci un tēzes sagatavošanas noteikumiem tiek paziņots ne vēlāk kā mēnesi pirms tās norises.

Darba izstrādes laikā studējošajam ir pienākums savlaicīgi un regulāri tikties ar bakalaura darba vadītājiem (atbilstoši nepieciešamībai, bet ne retāk kā reizi mēnesī), lai konsultētos un izvērtētu paveikto darbu, kā arī piedalīties visās pārbaudēs.

Kad autors bakalaura darbu ir pabeidzis un noformējis atbilstoši Metodiskajiem norādījumiem, attiecīgajā studiju gadā noteiktajā termiņā to iesniedz abiem zinātniskajiem vadītājiem. Zinātniskie vadītāji izskata darbu un, ja tas atbilst prasībām, atbilstoši noteiktajai kārtībai sagatavo bakalaura darba atsaukumi (*skat. 9. pielikumu*).

Ja studējošais neievēro bakalaura darba izstrādes grafiku, neiesniedz pārbaudēs noteiktās darba daļas, nesadarbojas ar zinātniskajiem vadītājiem, kā arī, ja darbs nav pietiekami izstrādāts un neatbilst prasībām, bakalaura darbu nevērtē – studējošais netiek pielaists pie darba aizstāvēšanas un tas tiek uzskatīts par akadēmisko parādu. Obligāta termiņu ievērošana attiecas uz visiem darba izstrādes posmiem.

5.4. Bakalaura darba apjoms un struktūra

Bakalaura darba apjoms ir apm. 50 – 70 standarta izmēra A4 lapas datorrakstā, t. i., 120 000 – 150 000 rakstzīmes (ar atstarpēm) un attiecināms uz tekstuālo daļu – no ievada līdz secinājumiem ieskaitot, ar atsaucēm un citām zemsvītras piezīmēm.

Bakalaura darbu veido:

Titullapa (*skat. 7. pielikumu*).

Anotācija (*skat. 3. pielikumu*).

Satura rādītājs. Tajā jābūt skaidri norādītām darba daļām – teorētiskā daļa, empīriskā daļa un biznesa dizaina daļa, kā arī daļu, nodaļu un apakšnodaļu nosaukumiem. Daļu nosaukumus nenumurē, nodaļu nosaukumus un apakšnodaļu nosaukumus secīgi numurē. Satura rādītāju noformē saskaņā ar Metodiskajiem norādījumiem (*skat. 12. pielikumu*).

Ievads. Pamatojoties uz temata aktualitāti un problēmas raksturojumu, studējošais formulē galveno pētījuma jautājumu, nosaka un formulē darba mērķi, nosaka mērķa sasniegšanai veicamos uzdevumus. Darba mērķa formulējumam jābūt īsam un konkrētam, uzdevumiem jāatspoguļo darba saturs. Ievadā raksturo arī darba struktūru un nozīmīgāko darbā izmantoto teorētisko literatūru, darbā izmantotās pētījuma metodes un pētījuma periodu. Ja nepieciešams, apraksta temata ierobežojumus, ja

dotā darba apjoma ietvaros nav iespējams pietiekami dziļi izpētīt visus ar problēmu saistītos jautājumus.

Empīriskā pētījuma **metodes** ir dažādas, tāpēc ievadā precīzi jānorāda, kādas konkrēti dotajā pētījumā autors izmantos. Nošķir datu ieguves un datu analīzes metodes. Darbā empīrisko datu ieguvei var izmantot kvantitatīvās metodes (aptauja, eksperiments, kvantitatīvā satura analīze u.c.), kvalitatīvās metodes (kvalitatīvā intervija, fokusgrupas diskusija, kvalitatīvais novērojums, u.c.). Datu apstrādes metodes izvēlas atkarībā no datu ieguves metodes.

Par pētījuma teorētisko bāzi un informācijas avotiem var kalpot:

- fundamentāli zinātniskie pētījumi un monogrāfijas;
- raksti zinātniskajos žurnālos un konferenču rakstu krājumos;
- zinātnisko un lietišķo pētījumu rezultātu publikācijas;
- vispārējā un speciālā literatūra;
- periodiskie izdevumi;
- likumi, Ministru kabineta noteikumi, regulas un citi normatīvie dokumenti, standarti;
- statistikas dati;
- uzņēmumu, iestāžu un citu organizāciju gada pārskati un npublicētie materiāli;
- dažādi interneta resursi u.c.

Pamatdaļa, kuru veido darba teorētiskā, empīriskā un biznesa dizaina daļa, ko izstrādā saskaņā ar Metodisko norādījumu 5.5. daļu.

Nobeigums, kurā tiek konstatēts, vai ir sasniegts pētījuma mērķis un izpildīti ievadā izvirzītie uzdevumi, kā arī tiek izklāstīti apsvērumi par to, kāda pētījuma problēmas daļa uzskatāma par izpētītu un kāda atbilstošajā tematikā ir nākotnes pētījumu perspektīva. Nobeigumā tiek sniegta atbilde uz galveno pētījuma jautājumu vai jautājumiem.

Secinājumi un priekšlikumi ir darba noslēdzošā sadaļa. Tos raksta tēžu veidā un numurē pēc kārtas – vispirms secinājumus un tad priekšlikumus, liekot attiecīgu starpvirsrakstu. Rekomendējams uz katru darba uzdevumu izdarīt 2 – 3 secinājumus un 1 – 2 priekšlikumus. Priekšlikumu daļā norāda, kam priekšlikumi tiek definēti, piemēram, kultūrpolitikas veidotājiem, uzņēmuma vadītājiem, pētniekiem u.tml. Var būt vienai vai vairākām grupām definēti priekšlikumi.

Izmantotās literatūras un avotu saraksts. Sarakstā ievieto visus darbā izmantotos avotus, darbus u.c. informācijas avotus, uz kuriem tekstā dotas atsauces (*skat. noformējuma prasības Metodisko norādījumu 7. un 8. daļā*). Sarakstā jābūt ne mazāk

par 30 – 40 publicētiem, akadēmiskiem avotiem (neskaitot standartus, normatīvos dokumentus, dažādus interneta resursus, uzņēmuma nepublicētos materiālus).

Pielikumi (ja tie ir nepieciešami) darbā ir ievietojami pēc izmantotās literatūras un avotu saraksta. Pielikumi satur papildu materiālu apkopojumu, tajos iekļauj ilustratīvo materiālu, interviju transkripcijas, anketu paraugus, dokumentus vai to fragmentus, statistiskās tabulas, attēlus, shēmas, kartes un citus ar pētāmo tēmu saistītos materiālus. Pielikumi neietilpst darba kopējā apjomā. Pielikumi jānumurē un uz tiem jāatsaucas pamattekstā. Ja pielikumos izmantoti citu autoru darbi, materiāli vai idejas, atsaucē pie katra pielikuma un kopējā izmantotās literatūras un avotu sarakstā obligāti jānorāda to avoti.

Darba izpildes un apliecinājuma lapa (*skat. 8. pielikumu*) ko pievieno darbam kā pēdējo lapu aiz pielikumiem.

5.5. Bakalaura darba pamatdaļas izstrāde

Saskaņā ar plānoto darba struktūru, autors patstāvīgi veic pamatdaļas izstrādi. Pamatdaļas uzdevums ir sistematizētā veidā dot pētāmā jautājuma teorētisko pamatojumu, datu analīzi, autora pētījuma rezultātus, secinājumus un pamatotus priekšlikumus.

Pamatdaļu veido **teorētiskā, empīriskā un biznesa dizaina** daļa. Daļas nenumurē, tās sadala nodaļās, kas tiek secīgi numurētas (*skat. satura paraugu 11. pielikumā*). Nodaļu un apakšnodaļu skaits izriet no darba struktūras loģikas un darba apjoma. Darbā nevar būt tikai viena nodaļa, un nodaļai nevar būt tikai viena apakšnodaļa. Nodaļām ir jāformulē nosaukums, kas koncentrēti un trāpīgi izsaka konkrētās daļas saturu. Ieteicams neveidot pārāk daudz nodaļu un apakšnodaļu, lai nesadrumstalotu darbu. Apakšnodaļu var izdalīt, ja tajā ir vismaz divas lappuses.

Darbs sākas ar **teorētisko daļu**, kuras uzdevums ir sniegt darba temata teorētisko pamatojumu, zinātnisko publikāciju, materiālu un literatūras izvērtējumu. Bakalaura darba autors salīdzina un izvērtē dažādus teorētiskus konceptus un sniedz savu viedokli un vērtējumu par tiem. Bakalaura darba teorētiskā daļa nedrīkst balstīties tikai uz viena autora viedokli, un tā nedrīkst pārvērsties par grāmatas (vai citu informācijas avotu) konspektu. Teorētiskie aspekti būtu jāaplūko arī radošo industriju nozaru, kultūras un radošo industriju organizāciju, uzņēmumu darbības skatījumā, caurvijot analīzi ar specifiskiem, tematam aktuāliem aspektiem. Šajā daļā autors sniedz atbildes uz jautājumiem:

- Kāda ir konkrētā temata pētnieciskā tradīcija?
- Kas tematu ir pētījuši, ko secinājuši un atzinuši?
- Kādas teorētiskās nostādnes un modeļi ir aktuāli pēdējā laikā?
- Vai šīs nostādnes un modeļus ir iespējams tieši izmantot Bakalaura darbā aplūkoto problēmu risināšanai, vai arī tie šim nolūkam ir īpaši jāpielāgo?
- Ko citi pētnieki ir atklājuši, analizējot līdzīgas problēmas?
- Kāds ir konkrētā Bakalaura darba ieguldījums attiecīgās pētījumu jomas attīstībā?

Teorētiskā daļa nedrīkst būt veidota kā citu autoru publicēto materiālu kompilācija. Gadījumos, kad nepieciešams noformēt atsauci, tai tekstā jābūt tieši tur, kur autors izmanto citu autoru idejas vai viedokli, nevis tikai rindkopas beigās. Atsauces uz citu autoru darbiem un viedokli, nevar veidot visu teorētiskās daļas pamatu, autoram jāsalīdzina, jāanalizē, jāvērtē citu autoru viedoklis, jāizdara secinājumi, jāpamato savs viedoklis. Teorētiskā daļa ir paredzēta, lai tajā dotais pamatojums tiktu pielietots darba turpmākajās (empīriskajā un biznesa dizaina) daļās, tādēļ uzmanība jāpievērš tam, lai novērtētu, kādas teorētiskās nostādnes var izmantot darbā aplūkotās situācijas analīzei, kādi teorētiskie vai analītiskie principi var tikt izmantoti, lai analizētu datus bakalaura darbā aplūkotās problēmas izpētē un kā šīs teorētiskās nostādnes palīdz atbildēt uz pētījuma jautājumiem, kas izvirzīti darbā? Teorētiskajā daļā ieteicams veidot vienu vai divas nodaļas ar apakšnodaļām.

Bakalaura darba turpinājumā – atbilstoši pētījuma jautājumiem – jāizstrādā empīriskā daļa un biznesa dizaina daļa. Tās var būt arī apvienotas, tad daļu sauc "Empīriskā un biznesa dizaina daļa".

Empīriskā daļa. Autoram jāpamato empīrisko datu ieguves metodes, laika periods. Autors norāda, kādus primārus un sekundārus datus ir ieguvis un analizējis, lai atbildētu uz pētījuma jautājumiem. Sekundāro datu analīzes gadījumā norāda to avotus. Primāro datu ieguves procesu raksturo norādot pētījuma dizainu, metodoloģiju un metodes, tiem atbilstošas izlases un datu analīzes metodes. Empīrisko datu apjomam jābūt pietiekamam, lai pamatotu secinājumus.

Svarīgi, lai empīriskās daļas rezultātā tiktu skaidri definētas problēmas un izaicinājumi, kuri tālāk tiks risināti biznesa dizaina daļā vai kā citādi var noderēt biznesa dizaina daļas izstrādē.

Biznesa dizaina daļas galvenais mērķis ir piedāvāt datu analīzē balstītu, oriģināli izstrādātu un ekonomiski pamatotu iespējamo risinājumu (piemēram, biznesa modelis, stratēģija, konkrēta produkta vai pakalpojuma izstrāde, mārketinga plāns, biznesa plāns vai to kombinācija u.c.) pētāmās organizācijas biznesa attīstībai vai

nozares, problēmas ekonomiskajai attīstībai. Pamatojoties uz izvirzīto mērķi, autoram jānosaka veicamie uzdevumi (tajos obligāti jāiekļauj uzdevums par finanšu aprēķiniem, kas ir nepieciešami piedāvātā risinājuma efektivitātes pamatošanai), lai sasniegtu uzstādīto mērķi. Metožu izmantošana ir atkarīga no daļas mērķiem un uzdevumiem. Studentam jādemonstrē prasmes:

- prasme analizēt aktuālas jomas vai organizācijas finanšu rādītājus, kā arī veikt pētījumus un aprēķinus, kas ir nepieciešami uzstādītā mērķa sasniegšanai;
- prasme jomas vai organizācijas problēmu risināšanā pielietot mūsdienu informācijas tehnoloģijas, izmantojot matemātiskās un statistiskās analīzes metodes, ekonomiskās analīzes metodes, uzņēmējdarbības vides analīzes metodes (piem. SVID, PEST, M. Portera piecu spēku modelis u.c.), produktu un biznesa modeļu attīstības pieejas (A. Ostervaldera biznesa modeļa kanvas, Bostonas konsultāciju grupas produktu portfeļa matricu u.c.), kā arī analizēt un novērtēt ienākumu un izdevumu plūsmu veidošanos, pamatot priekšlikumu lietderīgumu un ekonomisko izdevīgumu;
- demonstrēt spējas patstāvīgi strādāt un pieņemt lēmumus, kas ir cieši saistīti ar jomas vai kādas konkrētas organizācijas mērķiem;
- demonstrēt zināšanas par mūsdienīgu ekonomiskās domāšanas pieeju radošajās industrijās, uzņēmējdarbībā un dažādās darījumu attiecībās;
- prasme piedāvāt pamatotu redzējumu pētāmās problēmas biznesa dizainam.

Visās darba daļās **ieteicams** izmantot informācijas vizualizācijas paņēmienus. Attēlus un tabulas (*skat. Metodisko norādījumu 7.3. un 7.4. daļas*) izmanto, lai pārskatāmāk organizētu tekstu un strukturēti raksturotu pētāmo fenomenu un dažādus tā aspektus, lai koncentrētu parādītu teorētisko jēdzienu vai pieeju savstarpējo saikni, atspoguļotu teorētiskos modeļus vai veiktu to salīdzinājumu. Biznesa dizaina daļā ilustratīvais materiāls vai/un aprēķini: analītiskās tabulas, attēli ir jāiekļauj obligāti, empīriskajā daļā – pēc nepieciešamības, atkarībā no datu ieguves metodēm.

6. Bakalaura darba iesniegšana, aizstāvēšana un vērtēšana

6.1. Bakalaura darba iesniegšanas kārtība

Bakalaura darbs tiek sagatavots un iesniegts vienā eksemplārā attiecīgajā studiju gadā noteiktajā termiņā un kārtībā.

Bakalaura darbu saskaņā ar darba izpildes un novērtējuma lapu paraksta:

- 1) autors, apliecinot, ka darbs izstrādāts patstāvīgi un ievēroti Metodiskie norādījumi;
- 2) zinātniskie vadītāji, apliecinot darba gatavību un atbilstību Metodiskiem norādījumiem, t. sk. darba apjoma atbilstību;
- 3) Programmas direktors LKA, apliecinot, ka studējošais ir nokārtojis akadēmiskās un finansiālās saistības ar LKA un darbs virzāms aizstāvēšanai;
- 4) Programmas direktors RTU, apliecinot, ka studējošais ir nokārtojis akadēmiskās un finansiālās saistības ar RTU, darbs atbilst Metodiskajiem norādījumiem un darbs virzāms aizstāvēšanai.

Studējošais, saskaņā ar noteikto termiņu un kārtību visu pušu parakstītu bakalaura darbu augšupielādē RTU Noslēguma darbu reģistrā un LKA LAIS sistēmā. Iesniegšana un augšupielāde var notikt tikai tad, kad saņemta atļauja no Programmas direktora/-iem un/vai lietvedības.

Erasmus+ mobilitātes aktivitātes nevar būt par iemeslu, lai netiktu ievērots Programmas Padomes apstiprinātais bakalaura darba izstrādes grafiks un nodošanas termiņš.

6.2. Bakalaura darba aizstāvēšana

Studējošais tiek pielaists pie bakalaura darba aizstāvēšanas, ja izpildītas visas akadēmiskās un finansiālās saistības ar LKA un RTU, bakalaura darbs iesniegts noteiktajā termiņā un pilnībā atbilst Metodiskajiem norādījumiem.

Bakalaura darbs klātienē tiek aizstāvēts GPK⁶ sēdē. GPK iekļauj Programmas abu augstskolu mācībspēkus, to vada GPK priekšsēdētājs un tajā darbojas vismaz 4 (četri) GPK locekļi un sekretārs. Komisijas sekretārs nav balsstiesīgs. GPK sastāvs tiek saskaņots Programmas Padomē un to apstiprina LKA prorektors akadēmiskajā darbā.

---

⁶ Ja valstī kādu iemeslu dēļ izsludināta ārkārtējā situācija vai, pamatojoties uz ārējiem vai iekšējiem normatīviem aktiem, LKA un RTU pārgājušas uz attālinātu studiju procesu, darba aizstāvēšana var notikt attālināti. Šādā gadījumā tiek sagatavota un visām iesaistītajām pusēm izsūtīta instrukcija, kas reglamentē attālinātās aizstāvēšanas procedūru, ievērojot Metodisko norādījumu prasības.

Bakalaura darbs un tā aizstāvēšanas prezentācija demonstrē bakalaura grāda pretendenta:

- spējas apstrādāt informāciju un risināt izraudzītās jomas/organizācijas problēmas izmantojot teorētiskās zināšanas,
- zināšanas par radošo industriju jomai būtiskiem jautājumiem,
- izpratni par starpnozaru mijiedarbību,
- prasmi iegūt, apkopot, apstrādāt un analizēt datus,
- analītiskās spriešanas spējas,
- spējas izmantot teorētisko literatūru, empīriskās metodes problēmas oriģinālai risināšanai,
- spējas izdarīt argumentētus secinājumus un formulēt atbilstošus ieteikumus,
- prasmi prezentēt izstrādātos priekšlikumus un aizstāvēt savu personisko viedokli.

Bakalaura darba aizstāvēšanas prezentācijā ietverama sekojoša informācija:

- titullais (nosaukums, abi vadītāji, recenzents);
- temata aktualitāte / izvēles pamatojums;
- pētāmā problēma un galvenais pētījuma jautājums;
- darba mērķis un uzdevumi;
- teorētiskās daļas īss raksturojums;
- empīriskā daļas īss raksturojums;
- biznesa dizaina daļas īss raksturojums;
- secinājumi un priekšlikumi;
- atbilde uz galveno pētījuma jautājumu;
- noslēguma slaidis;
- recenzenta jautājumi.

Bakalaura darba prezentācijai ir atvēlēts laiks līdz 7 minūtēm, tai seko atbildes uz komisijas jautājumiem (līdz 6 min.), recenzijas noklausīšanās un atbildes uz recenzenta jautājumiem (līdz 7 min.). Prezentācijai atvēlētā laika pārsniegšana var negatīvi ietekmēt vērtējumu. Atsevišķos gadījumos ar GPK priekšsēdētāja lēmumu iespējams atvēlēt ilgāku laiku atbildēm uz recenzenta jautājumiem.

GPK galveno uzmanību pievērš bakalaura darbā iegūtajiem rezultātiem, to lietderībai un pamatotībai, vienlaikus vērtējot arī tā nepilnības. Komisijas vērtējumu būtiski ietekmē autora doto atbilžu pamatotība darba aizstāvēšanā. Ja bakalaura darbs nerada pilnīgu priekšstatu par tā autora teorētiskajām zināšanām, komisija izvirza vēl atsevišķus teorētiska rakstura jautājumus.

6.3. Bakalaura darba vērtēšana

Bakalaura darbs tiek vērtēts 10 ballu sistēmā⁷. Tiek ņemts vērā tā saturs un noformējums, autora prasme prezentēt to, spēja atbildēt uz jautājumiem un pamatoti aizstāvēt savu viedokli.

Bakalaura darba gala vērtējumu veido 3 daļas:

- 1) zinātnisko vadītāju vidējais vērtējums;
- 2) recenzenta vērtējums;
- 3) komisijas vidējais vērtējums.

Bakalaura darba novērtējumu fiksē tā aizstāvēšanas protokolā, ko paraksta GPK locekļi. Bakalaura darbu vērtē abi zinātniskie vadītāji, katrs atsevišķi sagatavojot atsaukumi (*skat. 9. pielikumu*), ko nosūta LKA KSM katedrai ar e-pasta starpniecību saskaņā ar studiju gadā noteikto grafiku un kārtību. Papildus, katrs darba zinātniskais vadītājs LKA KSM katedrai nosūta savu darba vērtējumu – atzīmi 10 ballu skalā.

Bakalaura darba vērtēšanu (recenzēšanu) veic recenzents 10 (desmit) darba dienu laikā pēc tā iesniegšanas. Recenzents sagatavo recenziju (*skat. 10. pielikumu*), ko nosūta LKA KSM katedrai ar e-pasta starpniecību saskaņā ar studiju gadā noteikto grafiku un kārtību. Papildus, recenzents LKA KSM katedrai nosūta darba vērtējumu – atzīmi 10 ballu skalā.

Bakalaura darba autors recenziju saņem ne vēlāk kā 2 (divas) darba dienas pirms aizstāvēšanas, iepazīstas ar to un sagatavo atbildes uz recenzenta jautājumiem.

Studējošais, kura bakalaura darbā ir konstatētas plaģiāta pazīmes, no bakalaura darba aizstāvēšanas tiek atstādināts. Par šādu studējošā iesniegto bakalaura darbu Programmas direktori raksta ziņojumu Programmas Padomei. Ziņojumu izskata 3 (trīs) darba dienu laikā, pieņem lēmumu un rīkojas saskaņā ar noteikumiem par akadēmisko godīgumu LKA⁸ un RTU⁹, informējot visas iesaistītās puses.

Studējošais par akadēmiskā godīguma pārkāpšanu var tikt eksmatrikulēts. Visus akadēmiskā godīguma pārkāpumus reģistrē studējošā personas lietā.

Atkārtota noslēguma pārbaudījumu kārtošana tiek atļauta ne ātrāk kā pēc gada, un darbs ir jāraksta par citu tematu.

---

⁷ Vērtēšanas sistēma, pieejams: <https://aic.lv/izglitiba-latvija/vertesanas-sistema>

⁸ Noteikumi par akadēmisko godīgumu LKA, pieejams: <https://lka.edu.lv/lv/par-akademiju/dokumenti/>

⁹ Akadēmiskā godīguma pārkāpumi un to izskatīšana RTU, pieejams:

https://www.rtu.lv/writable/public_files/RTU_rtu_studiju_reglaments_akademiska_godiguma_parkapu_mi_un_to_izskatisana.pdf

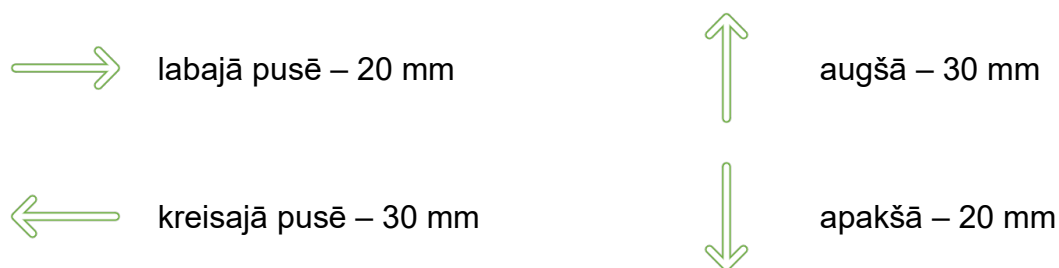

7. Kursa un bakalaura darba noformēšana

Kursa un bakalaura darbā studējošajam jāizmanto vienoti darba noformējuma noteikumi, tādējādi demonstrējot savas tehniskās prasmes akadēmiska pētījuma izstrādē.

7.2. Lapas un teksta noformējums

Darbu noformē datorrakstā uz standarta izmēra lapām (formāts A4 – 210 mm × 297 mm). Ja nepieciešams iesniegt drukātu darbu, to uz drukā uz vertikālām lapām abām pusēm, izņemot titullapu, anotācijas un satura rādītāju. Lapām atstāj baltas malas. **Malu izmēri:**

Lapas numurē ar arābu cipariem lapas augšējā labajā stūrī 10 – 12 mm attālumā no teksta pirmās rindiņas. Lapas numurs vienmēr būs lapas ārējā augšējā stūrī. Pirmā lapa ir titullapa, otrā – satura rādītājs, uz tām lapas numuru neraksta. Lapas numuru raksta, sākot no ievada lapas.

Darba teksta burtu lielums ir **12 punkti** (*Font Size*), fonts (*Font*) – **Times New Roman**. Intervāls starp rindiņām (*Line Spacing*) ir **1,5**, teksta burtu krāsa – **melna**.

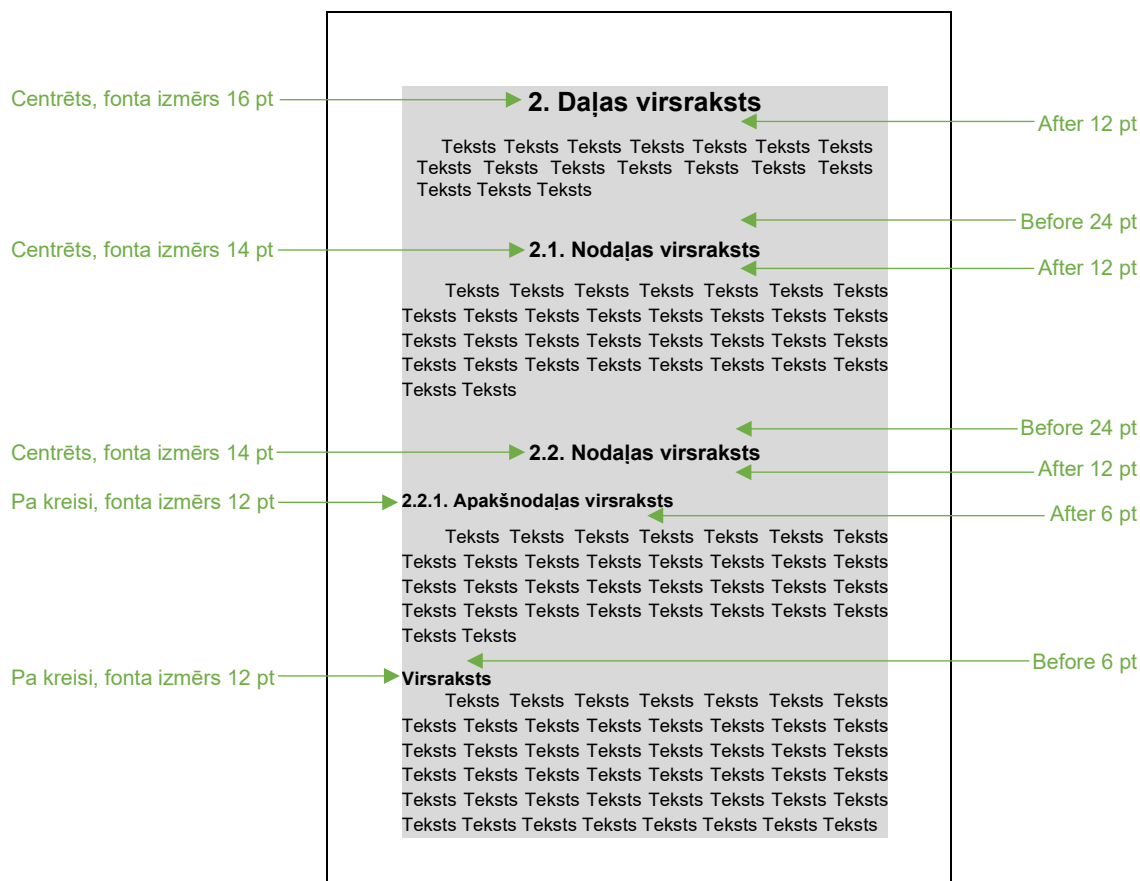
Tekstam darbā jābūt vienmērīgi abpusēji (*Justified*) izlīdzinātam.

Virsrakstus veido, ievērojot šādus nosacījumus:

- Daļu, nodaļu un apakšnodaļu virsrakstus raksta, izmantojot mazos burtus un lielo sākuma burtu. Virsrakstos pārnesumus nelieto, tos nepasvītro, aiz virsraksta punktu neliek.
- Sadaļas (ievads, secinājumi un priekšlikumi), daļas, nodaļas un apakšnodaļas virsrakstus iezīmē **treknrakstā** (*Bold*).
- Ieteicams izvairīties no gariem virsrakstiem – ne vairāk kā divas rindas. Ja virsraksts ir garāks par vienu rindu, tad intervāls starp virsraksta rindām (*Line Spacing*) ir **1** (*Single*).

- Ja divi virsraksti seko viens otram (piemēram, daļas un nodaļas), tad attālums starp tiem ir atstarpe (*Spacing*) 12 pt., tomēr vēlams, ka starp nodaļas un apakš nodaļas virsrakstu būtu vismaz viena teksta rindkopa.

Virsrakstu lielumus un atstarpes paskaidrotas 7.1. attēlā.

7.1. attēls. Virsrakstu lielumi un atstarpes.

Daļas ietvaros teksts sākas ar atstarpi (*Spacing*) 12 pt attālumā no virsraksta, savukārt nodaļas un apakšnodaļas virsraksta attālums no iepriekšējā teksta ir atstarpe (*Spacing*) 24 pt.

Turpmākais teksts sākas ar atstarpi (*Spacing*) 12 pt attālumā no virsraksta.

Darbu raksta gramatiski un stilistiski pareizā valsts valodā, ievērojot lietišķo **akadēmiskās rakstības stilu**:

- izklāstam jābūt precīzam, skaidram, loģiskam, pamatotam un konkrētam;
- jaunu domu sāk rakstīt jaunā rindkopā ar atkāpi;
- jaunu daļu sāk rakstīt jaunā lappusē, nodaļas un apakšnodaļas raksta iepriekšējā izklāsta turpinājumā;
- katrai daļai norāda kārtas numuru (ar arābu cipariem) un nosaukumu;
- nodaļu numurs saistīts ar daļas numuru, bet apakšnodaļas – ar nodaļas numuru;

- daļu, nodaļu un apakšnodaļu nosaukumiem tekstā precīzi jāatbilst attiecīgajiem nosaukumiem satura rādītājā;
- sadaļu nosaukumiem – ievads, secinājumi un priekšlikumi, izmantotās literatūras un avotu saraksts – pirms nosaukuma neliek numuru;
- citātu, skaitlisko datu, attēlu, tabulu, formulu u.c. izmantošana (pārstāstot tās) obligāti jānorāda atsaucē.

Daļu, nodaļu un apakšnodaļu nesāk un nepabeidz ar tabulu, attēlu, formulu vai apakšpunktu uzskaitījumu. Daļu, nodaļu un apakšnodaļu ievaddaļā vispirms ir autora teksts un tikai pēc tam, ja nepieciešams, ilustratīvais materiāls, kā arī paskaidrojošais teksts un darba autora veiktā analīze. Tas pats attiecas arī uz daļu, nodaļu un apakšnodaļu beigu daļu.

7.3. Tabulas noformēšana

Lai darbs būtu pārskatāms, izmantoto skaitlisko informāciju ieteicams izvietot tabulās. Skaitliskais materiāls, kas ievietots tabulās vai attēlots grafiski, darbā jāskaidro un jāanalizē, tekstā jābūt norādei uz tabulu. Dažkārt tabulas izmanto arī teksta pārskatāmai strukturēšanai.

Katrai **tabulai** jābūt kārtas numuram daļas ietvaros. Tabulas numurē ar arābu cipariem un numuru raksta virs tabulas labajā pusē. Vārdu “tabula” raksta ar mazajiem burtiem. Pierakstā “2.1. tabula” pirmais cipars nozīmē daļas numuru, bet otrais – tabulas kārtas numuru darba otrajā daļā.

Katrai tabulai formulē tās saturam atbilstošu nosaukumu (virsrakstu). Nosaukumu raksta virs tabulas, zem numura. Tabulas nosaukumu raksta ar mazajiem burtiem un lielo sākuma burtu, **bez punkta** nosaukuma beigās.

Ja tabula aizgūta no literatūras vai citiem avotiem, aiz virsraksta iekavās **jābūt atsaucei**.

Piemērs

Bez atstarpes
Centrēts
Labajā malā
Bez atstarpes → 7.1. tabula

Ārzemju studentu skaita izmaiņas 2017.–2022. gadā (IEVF pārskats, 2022, 23)

Gads	Kopējais studentu skaits	Tajā skaitā		Studentu kopskaitā	
		pilna laika studenti	apmaiņas studenti	pilna laika studenti %	apmaiņa studenti %
1	2	3	4	5	6

Tukša rinda

Tabulas saturu sadala kolonnās un rindās, kurām dod nosaukumus. Tabulas, kolonnu un rindu nosaukumiem jābūt precīziem, iespēju robežās jāsniedz atbildes uz jautājumiem: kas? kur? kad? Pēc nepieciešamības jānorāda mērvienības. Tabulā rindas un kolonnas nosaukumi rakstāmi ar lielo burtu; apakšnosaukumi, ja tie veido teikumu ar ailes nosaukumu, – ar mazo burtu, ja tie ir patstāvīgi – apakšnosaukumu sāk ar lielo burtu.

Ja tabulu pārnes nākamajā lappusē, kā arī ērtākai datu analīzei, kolonnas numurē ar cipariem. Ja tabula ievietota vienā lapaspusē, kolonnu numerāciju var nelietot.

Pārnesot tabulu nākamajā lapā, vispirms raksta “2.1. tabulas turpinājums”, norādot tās numuru, pēc tam atkārtoti tabulas kolonnu numerāciju.

Piemērs

Labajā malā → 7.1. tabulas turpinājums

1	2	3	4	5	6

Tukša rinda

Atsaucoties uz tabulu, tekstā norāda tās numuru vai iekavās lieto vārda “tabula” saīsinājumu “tab.” un norāda numuru.

Piemērs

Ārzemju studentu skaita dinamika ir apskatāma 2.1. tabulā.

vai

Pēdējo piecu gadu laikā ir vērojams ārzemju studentu skaita pieaugums (skat. 2.1. tab.).

Darbā tabulas pēc iespējas izvieto tūlīt pēc pirmās norādes uz tām tekstā. Turklāt jācenšas tabulas izvietot tā, lai tās būtu ērti pārskatāmas. Lielas tabulas, kas aizņem vairāk nekā 2/3 no lappuses, jāliek pielikumos, atsaucoties uz tām un analizējot tās tekstā. Izņēmuma kārtā var izmantot lielākas tabulas, saskaņojot to ar darba vadītāju. Tabulu lapaspusē centrē.

Darbā izmantojamas standartizētas mērvienības un to apzīmējumi. Ja visi tabulas dati izteikti vienā mērvienībā, tad to var parādīt iekavās tabulas virsrakstā. Ja tabulas dati izteikti dažādās mērvienībās, tad tās parāda atsevišķā kolonnā vai arī pie kolonnas nosaukumiem, atdalot ar komatu.

Tabulā tekstam jābūt ar atstarpi starp rindām (*Line Spacing*) **1 (Single)**. Lielām tabulām ieteicams samazināt burtu izmēru līdz **10 punktiem**.

7.4. Attēla noformēšana

Visas ilustrācijas – shēmas, diagrammas, grafikus, fotogrāfijas, logo u.c. – sauc par attēliem. Attēliem ir tieši jāattiecas uz darba pamattekstā aplūkotajiem jautājumiem, un to skaitu nevajadzētu pārspīlēt. Protams, darbam jāizskatās kompetenti un profesionāli, tomēr ilustrācijām darbā ir pakārtota nozīme, salīdzinot ar pašu problēmas iztirzājumu. Attēli jāveido kā palīgmateriāls interesentiem, kas palīdz labāk izprast veikto analīzi.

Attēlus numurē ar arābu cipariem daļas ietvaros. Katram attēlam dod atbilstošu nosaukumu, kuru raksta zem tā, vienā rindā ar numuru. Attēla nosaukumu raksta ar maziem burtiem un lielo pirmo burtu, liekot punktu nosaukuma beigās.

Piemērā redzams 7.1. attēls, kur pirmais attēla numura cipars (7) nozīmē daļas numuru, bet otrais cipars (1) nozīmē attēla kārtas numuru šajā daļā, konkrētajā piemērā – dokumenta septītajā daļā.

Piemērs

Bez atstarpes →

7.1. attēls. Valsts kopbudžeta struktūra (LR Finanšu ministrija, 2016)

Tukša rinda

Attēlus ievieto darbā tūlīt pēc norādes uz tiem tekstā un tiem jābūt centrētiem. Atsaucoties uz attēlu, tekstā norāda tā numuru vai iekavās lieto vārda “attēls” saīsinājumu “att.” un pirms tā norāda numuru.

Piemērs

Ārzemju studentu skaita dinamika ir apskatāma 7.1. attēlā.

vai

Pēdējo piecu gadu laikā ir vērojams ārzemju studentu skaita pieaugums (skat. 2.1. att.).

Lielus attēlus, kas aizņem vairāk nekā 2/3 no lappuses, jāliek pielikumos, atsaucoties uz tiem un analizējot tos tekstā. Attēlus izvieto tā, lai tos varētu aplūkot, nepagriežot darbu. Izņēmuma kārtā, saskaņojot to ar darba vadītāju, var izmantot

lielākus attēlus un attēls var būt novietots horizontāli, aizņemot visu lapu. Attēlos sniegtā informācija jāanalizē, divi attēli nevar sekot viens aiz otra bez parādītās informācijas analīzes.

Attēlos teksta atstarpe starp rindām (*Line Spacing*) ir **1** (*Single*). Informācijai attēlā jābūt valsts valodā, izņēmumi ir fotogrāfijas, kuras jāaskaņo ar darba vadītāju vai metodisko konsultantu. Lieliem attēliem ieteicams samazināt burtu izmēru līdz **10 punktiem**. Attēliem, kuri aizgūti no literatūras vai citiem avotiem, aiz nosaukuma obligāti sniedz atsauci uz oriģinālo avotu.

7.5. Formulas noformēšana

Darbā izmantotās **formulas** numurē ar arābu cipariem daļas ietvaros. Formulas numuru raksta lapas labajā pusē centrēti pret formulas horizontālo asi un iekļauj iekavās.

Formula ir teikuma neatņemama sastāvdaļa. Aiz tās jāliek tāda pieturzīme, kāda būs nepieciešama teikumā (komats, semikols, punkts utt.). Pieturzīme jāliek formulu redaktora vidē.

Piemērs

Uzņēmuma kopējo likviditāti aprēķina pēc formulas (7.1.) (Krogzeme, 2013, 70):

$$\text{Kopējā likviditāte } L_1 = \frac{\text{Apgrozāmie līdzekļi}}{\text{Īstermiņa saistības}} \quad (7.1.)$$

Tukša rinda

Formulā ietilpstošajiem simboliem jābūt atšifrētiem eksplikācijā (formulas skaidrojumā), kuru raksta tūlīt aiz formulas un tās numura, pirmo rindiņu sākot ar vārdu “kur”. To raksta lapas kreisajā malā, kolu aiz tā neliek.

Formulas skaidrojumā obligāti norāda katra lieluma mērvienību, to atdalot ar komatu. Viena un tā paša lieluma mērvienībai visa darba ietvaros jābūt nemainīgai.

Piemērs

Procesa darbības indeksu var aprēķināt, izmantojot formulu (7.2.) (Orlovska, 2012, 26):

$$C_p = \frac{USL - LSL}{6\sigma}, \quad (7.2.)$$

kur C_p – procesa darbības indekss;
 USL – augšējā specifikācijas robeža, mm;
 LSL – apakšējā specifikācijas robeža, mm;
 σ – procesa standartnovirze, mm.

Tukša rinda

Piemērs

Vispārējā veidā t sadalījuma diferenciālā funkcija tiek aprēķināta pēc formulas (7.3.) (Tatsuoka, 1971, 60):

$$f(x) = \dots \frac{\left(1 + \frac{x^2}{v}\right)^{\frac{-(v+1)}{2}}}{B(0,5; 0,5v) \sqrt{v}}, x \in (-\infty, \infty), \quad (7.3.)$$

kur B – Beta funkcija;
 v – brīvības pakāpju skaits.

Tukša rinda

Atsaucoties tekstā uz formulu, norāda tās numuru iekavās.

Darbā izmantotajām formulām obligāti sniedz attiecīgas atsauces uz avotu, kurā tās publicētas.

7.6. Atsauču noformēšana

Akadēmiskajā rakstīšanā pareizi noformētas atsauces nepieciešamas, lai identificētu ideju, viedokļu, datu vai faktu avotus. Burtiska izmantoto teorētisko un informācijas avotu pārrakstīšana bez atsaucēm nav pieļaujama un ir kvalificējama kā nopietns akadēmiskā godīguma un ētikas normu pārkāpums. Nav pieļaujama arī darba veidošana, pārrakstot tekstu fragmentus no viena vai vairākiem literatūras un citiem avotiem pēc kārtas, ja darba autors neveic šo tekstu fragmentu salīdzināšanu un analīzi vai neizsaka savu novērtējumu un secinājumus par tiem. Jebkurā gadījumā citētā vai pārrakstītā teksta apjoms nedrīkst būt pārsvarā pār darba autora rakstīto.

Izmantotās literatūras un avotu bibliogrāfisko norāžu atspoguļošanai kursa un bakalaura darba tekstā ir jāizmanto zemsvītras atsauces veidošanas pieeja. Izņēmums ir atsauču noformējums uz empīriskā pētījuma ietvaros veiktajām padziļinātajām intervijām (skat. *Metodisko norādījumu 8.5. daļu*). Zemsvītras atsauces līdzina uz kreiso pusi un atkārtotas lietošanas gadījumā īsina. Rakstot tekstu datorā, tiek

izmantota opcija *Atsauces / Reference* un *Footnote* / Ievietot vēri. MS Word teksta apstrādes programma vēres automātiski numurē un atceras, ja tās tiek iespraustas tekstā vai svītrotas no tā. Zemsvītras atsaucēs bibliogrāfiskās ziņas norāda tāpat kā izmantotās literatūras un avotu sarakstā, atbilstoši avota veidam (*skat. 8. daļu*).

Atsauci veido attiecīgās lappuses apakšā, zem svītras norādot autora (autoru) uzvārdu un iniciāļus, publicēšanas laiks, darba nosaukumu, izdošanas vietu, izdevniecību, lappusi (lappuses). Atsauces numurē katrā lapā atsevišķi, sākot ar 1, vai nepārtraukti visa darba gaitā (no 1 līdz ...).

Piemērs

¹ Adizess, I., K. (2018). *Prasmīga pārmaiņu vadība. Ievads organizāciju terapijā*. Rīga: Zvaigzne ABC. 135. lpp.

² Klamer, A. (2016). *Doing the Right Thing: A value based economy*. London: Ubiquity Press. 213 p.

Ja vienā lappusē ir vairākas atsauces uz vienu un to pašu darbu, tad pirmajā atsaucē dod pilnu bibliogrāfisku aprakstu, bet tūlīt pēc tam sekojošajā nākamajā atsaucē aprobežojas ar vārdu "Turpat", norādot arī lappuses numuru. Ja uz šo pašu tekstu atsauce ir arī tālāk, turpmākajās izmantošanas reizēs bibliogrāfisko norādi īsina (piemēram: Autors. (publicēšanas laiks iekavās). *Nosaukums* (to var saīsināt). Izmantotā lappuse).

Piemērs

Pilna atsauce

¹ Adizess, I., K. (2018). *Prasmīga pārmaiņu vadība. Ievads organizāciju terapijā*. Rīga: Zvaigzne ABC. 135. lpp.

Īsināta atsauce, lietojot atkārtoti vienas lapas ietvaros.

² Turpat, 55. lpp.

Īsināta atsauce, lietojot atkārtoti darbā

³ Adizess, I., K. (2018). *Prasmīga pārmaiņu vadība*, 47. lpp.

Precīzi citēts teksts (citāts) rakstāms pēdiņās, un atsauce tiek izvietota citāta beigās aiz pēdiņām, pirms pieturzīmes.

Citu autoru **domu atstāstījumu** (parafrāzi) neraksta pēdiņās, to korekti pārstāsta, saglabājot būtību. Atsauce tiek izvietota teikuma beigās pirms pieturzīmes. Ja atsauce attiecas uz vairākiem teikumiem vai rindkopu, tad to izvieto aiz pārstāsta pēdējā teikuma pēc pieturzīmes. Vēlams atstāstījuma sākumā norādīt, kura autora vai autoru viedoklis tiek pausts.

Skaitliskais materiāls, kas dažādu datu, aprēķinu un tabulu veidā aizgūts no uzņēmumu statistiskajiem ziņojumiem, npublicētiem avotiem u. tml. un tiek izmantots darbā, arī norādāms atsaucē, minot datu avotu (avotus). Tas noformējams atbilstoši bibliogrāfisko norāžu noformēšanas norādījumiem literatūras un avotu sarakstā (*skat. 8. daļu*). Ja darbā iekļauti autora aprēķini, atsaucē jānorāda aprēķinos izmantoto skaitlisko datu avots.

Citvalodu īpašvārdi pētnieciskajos darbos atveidojami latviešu valodā. Īpaša uzmanība jāpievērš citvalodu ģeogrāfisko nosaukumu un personvārdu atveidei latviešu valodā¹⁰.

Tekstā pirmo reizi lietojot transkribēto citvalodu īpašvārdu, iekavās pieņemts dot tā oriģinālformu slīprakstā¹¹. Darbā pieminētajiem autoriem norāda vārda pirmo burtu un uzvārdu. Ieteicams izmantot elektronisko daudzvalodu priekšvārdu un uzvārdu vārdnīcu lietotnē “Citvalodu personvārdu atveide latviešu valodā” (<https://www.personvarduatveide.lv/>), kā arī publicētos norādījumus par angļu, franču un citu citvalodu īpašvārdu atveidi latviešu valodā.

7.7. Pielikumu noformēšana

Pielikumus pievieno darbam pēc izmantotās literatūras un avotu saraksta. Tie neietilpst darba lappušu skaitā, un tiem veido atsevišķu uzskaitījumu (*skat. sadaļu pielikumi*) un tos numurē secīgi ar arābu cipariem: 1. PIELIKUMS, 2. PIELIKUMS utt., klāt rakstot pielikuma nosaukumu un uz tiem jāatsaucas pamattekstā. Pielikumu uzskaitījuma lapa ir pēdējā lapaspuse, kurai uzrāda lapaspuses numuru. Ja pielikums izvietots uz vairākām lappusēm, tad konkrētā pielikuma pirmā lapa tiek numurēta, piemēram – 2. PIELIKUMS, bet uz katras nākamās tā paša pielikuma lapas attiecīgi raksta: 2. PIELIKUMA TURPINĀJUMS klāt rakstot pielikuma nosaukumu (*skat. piemērām 5. pielikumu*). Ja pielikumos izmantoti citu autoru darbi, materiāli vai idejas, atsaucē pie katra pielikuma obligāti jānorāda to avoti.

Pielikumu sarakstu veido, izmantojot intervālu starp viena avota apraksta teksta rindām (*Line Spacing*) **1** (*Single*), un attālums starp avotiem ir atstarpe (*Spacing*) **6 pt**

¹⁰ Atšķirībā no angļu, franču un daudzām citām valodām, latviešu valoda ir valoda, kurā ar vairākiem, izņēmumiem raksta tā, kā runā, pastāv arī citas būtiskas atšķirības, piemēram, arī nominatīvam ir specifiskas galotnes un liela daļa sintaktisko funkciju tiek izteikta ar locījumiem.

¹¹ Piemēram, Ogists Kots (*Auguste Comte*), Emīls Dirkešs (*Émile Durkheim*), Jirgens Hābermāss (*Jürgen Habermas*), Džovanni Džentile (*Giovanni Gentile*), Maikls Oukšots (*Michael Oukeshott*), Moda Ūlafsona (*Maud Olofsson*).

8. Izmantotās literatūras un avotu saraksta noformēšana

Izmantotās literatūras un avotu saraksts parasti atrodas darba beigās un tajā norāda visus darbā izmantotos informācijas avotus, uz kuriem tekstā dotas atsauces. Tas nozīmē, ka katrai sarakstā minētajai bibliogrāfiskai norādei jābūt arī kādā no atsaucēm tekstā, un otrādi – visām atsaucēs esošajām bibliogrāfiskajām norādēm jābūt apkopotām darbā izmantotās literatūras un avotu sarakstā.

Veidojot **izmantotās literatūras un avotu sarakstu**, jāievēro akadēmiskajā rakstīšanā pieņemtās bibliogrāfisko norāžu noformēšanas normas. Avotus apraksta tajā valodā, kādā tie sarakstīti, un sarindo alfabētiskā secībā pēc autora uzvārda vai, ja autora nav, – pēc izmantotā materiāla nosaukuma pirmā burta (*skat. 12. pielikumu*). Sarakstu sāk ar bibliogrāfiskajām norādēm latīņu alfabēta (latviešu, angļu, vācu utt.) secībā, pēc tam – kirilicas vai cita alfabēta secībā. Bibliogrāfiskajām norādēm arābu, ķīniešu, somu u. c. mazāk zināmās valodās kvadrātiekvās jādod nosaukuma tulkojums latviešu vai angļu valodā.

Atsaucoties uz tekstu, kur lapas ir numurētas, atsaucē jāliek konkrētās lappuses numurs, no kuras tika iegūta informācija, bet izmantotās literatūras un avotu sarakstā jānorāda kopējais lappušu skaits. Saīsinājumu, tāpat kā pārējā bibliogrāfiskā norāde, raksta oriģinālvalodā.

Piemērs

40 lpp. vai vai 40 p., 40 S., 40 стр.

Literatūras un avotu sarakstu veido, izmantojot intervālu starp vienas bibliogrāfiskās norādes teksta rindām (*Line Spacing*) **1** (*Single*), attālums starp tām ir atstarpe (*Spacing*) **6** pt. Līdzina uz kreiso pusi. Izmantotās literatūras un avotu sarakstā ievietotās vienības numurē.

8.1. Grāmatas

Ziņas par grāmatām (monogrāfijas, mācību grāmatas, rokasgrāmatas, promocijas darbu kopsavilkumi utt.) jānorāda šādi:

Autora(-u) uzvārds, iniciāļi. (Izdošanas gads iekavās). Grāmatas nosaukums (*kursīvā jeb slīprakstā*). Izdevums (ja nepieciešams). Izdošanas vieta (pilsēta, nevis valsts): Izdevējs. Izdevuma apjoms jeb kopējais lappušu skaits. Punkts beigās.

Elektroniskai grāmatai tiek pievienota arī norāde: Pieejams: <URL>

Piemērs

Actiņa, G. (2015). *Energoefektīvo procesu vadības sistēmas attīstība Latvijā: promocijas darba kopsavilkums*. Rīga: RTU Izdevniecība. 69 lpp.

Citi piemēri

Bikse, V. (2015). *Makroekonomika*. Liepāja: LiePA. 269 lpp.

Porter, M. (2008). *On Competition: Updated and Expanded Edition*. Boston, MA: Harvard Business School Pub. 544 p.

Bibliogrāfiskā norāde uz 2 – 3 autoru grāmatu

Piemērs

Kočanova, R., Geipele, I., Niedrīte, V. (2013). *Stratēģiskās vadīšanas sistēma organizāciju ilgtspējīgai attīstībai: zinātniskā monogrāfija*. Rīga: RTU Izdevniecība. 174 lpp.

Citi piemēri

Getz, D., J. Page, S. J. (2019). *Event Studies: Theory, research and policy for planned events*. London: Routledge. 576 p.

Mūze, B., Pakalna, D., Kalniņa, I. (2005). *Bibliogrāfiskās norādes un atsauces: metodiskais līdzeklis*. Rīga: LU Akadēmiskais apgāds. 133 lpp.

Pellegrin-Boucher, E., Roy, P. (2020). *Innovation in the Cultural and Creative Industries*. London, Hoboken: John Wiley & Sons. 183 p.

Bibliogrāfiskā norāde uz grāmatu, kurai ir vairāk nekā trīs autori

Piemērs

Vanags, J. u.c. (2012). *Pilsētu un reģionu attīstības mijiedarbības sociāli ekonomiskie aspekti: zinātniski lietišķā monogrāfija*. Rīga: RTU Izdevniecība. 119 lpp.

Citi piemēri

Hartley, J. et al (2013). *Key Concepts in Creative Industries*. London: SAGE. 201 p.

Ja izmantotā grāmata ir rakstu krājums vai vairāku autoru kolektīvs darbs vai kolektīva monogrāfija, to iekļauj sarakstā pēc tās nosaukuma pirmā burta. Turklāt aiz nosaukuma jānorāda: "... redakcijā".

Piemērs

Hermane, A., Treimane, A., Vinogradova, L. (2018). Kolektīva vadītāju loma Dziesmu svētku procesā. No: *Dziesmu un deju svētki. Tradīcijas anatomija: kolektīvā monogrāfija*. R. Muktupāvelas un A. Laķes zinātniskajā redakcijā. Rīga: Jāņa Rozes apgāds, 251.–285. lpp.

Innerhofer, E., Pechlaner, E. et al (eds) (2018). *Entrepreneurship in Culture and Creative Industries. Perspectives from Companies and Regions*. Cham: Springer. 353 p.

Ja grāmata skatīta *AmazonKindle*, *GoogleBooks*, *AdobeDigitalEditions* u. c. elektronisku grāmatu lasīšanas vietnēs, jānorāda izmantotais interneta resurss un tā skatīšanas datums, bet garā interneta adrese (URL) nav jānorāda. Pārējām e-grāmatām no datubāzēm ir jānorāda interneta adrese (URL). Tā kā elektroniskajā versijā lappuse nereti nav norādīta (vai arī norādīta *location page* – LP), tad atsaucē sniedz kādu citu norādi, piemēram, paragrāfa numerāciju vai vietas numuru (*location number*), ko piedāvā elektroniskā ierīce.

Piemērs

Rissanen, T., McQuillan, H. (2018). *Zero Waste Fashion Design*. London, NewYork: Bloomsbury Visual Arts, GoogleBooks [skatīts 26.10.2022].

8.2. Zinātniskie raksti un tēzes

Rakstu krājumu, zinātnisko žurnālu u. tml. izdevumu rakstu bibliogrāfiskās norādes noformē šādi:

Autora(-u) uzvārds, iniciāļi. (Publikācijas gads iekavās). Raksta nosaukums. *Izdevuma nosaukums (slīprakstā)*, sējums. Raksta apjoms (lapaspuses no – līdz). Ievēro labi – šajos gadījumos slīprakstā raksta nevis raksta, bet žurnāla nosaukumu!

Piemēri

Ketners, K., Krastiņš, A., Zvidriņa, S. (2007). Latvijas finanšu politikas novērtēšanas principi un valsts drošības kritēriji. *Ekonomika un uzņēmējdarbība. Tautsaimniecība: teorija un prakse*, 14. sējums, 34.–42. lpp.

Semjonova, N. (2015). Assessment of the Government Debt Position Impact on the General Taxation Policy. *Economic Science for Rural Development*, Vol. 37, pp. 232–240

Lapina, I., Roga, R., Mūrsepp, P. (2016). Quality of Higher Education: International Students' Satisfaction and Learning Experience. *International Journal of Quality and Service Sciences*, Vol. 8 Iss. 3, pp. 263–278.

Шенфелде, М., Янсоне, С. (2012). Финансовое выравнивание самоуправлений Латвии как фактор их развития. *Проблемы развития внешнеэкономических связей и привлечения иностранных инвестиций: региональный аспект*, No. 1, стр. 387–395.

Rakstiem, kas iegūti no elektroniskā zinātniskā žurnāla caur datubāzēm, piemēram, *Sage Publications Online*, *Cambridge Journals Online*, *EBSCOhost*, *JSTOR* u. c., norāda DOI (*Digital Object Identifier*) vai URL (*Uniform Resource Locator*). Ja rakstam norādītas lappuses, norāda arī tās, ja nē – līdzīgi kā elektroniskām grāmatām, raksta paragrāfa numuru vai kādu citu norādi. Atsaucoties uz elektronisku resursu, obligāti norāda interneta adresi, kur materiāls ir pieejams, un

kvadrātiekvās – skatīšanas laiku [skatīts 2022. gada 20. septembrī]. Elektroniskā resursa adresi var norādīt divējādi – vai nu kā pārējiem interneta resursiem, iekopējot adresi, vai, norādot digitālo objekta identifikatoru jeb doi.

Piemērs

Ehala, Martin, Zabrodska, Anastassia (2014). Hot and cold ethnicities in the Baltic states. *Journal of Multilingual and Multicultural Development*. Vol. 35, Issue 1, pp. 76–95. [accessed 12.11.2021]. Available at: www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/01434632.2013.845199

vai

Ehala, Martin, Zabrodska, Anastassia (2014). Hot and cold ethnicities in the Baltic states. *Journal of Multilingual and Multicultural Development*. Vol. 35, Issue 1, pp. 76–95. [accessed 12.11.2021]. Available at: doi: 10.1080/01434632

Zinātnisko konferenču rakstiem un tēzēm bibliogrāfiskās norādes noformē šādi: Autora(-u) uzvārds, iniciāļi. (Publikācijas gads iekavās). Raksta nosaukums oriģinālvalodā. *Krājuma un konferences nosaukums, sējums (ja nepieciešams), datums, mēnesis, gads (slīprakstā)*. Pilsēta: Izdevējs. Raksta apjoms (lapaspuses no–līdz).

Piemēri

Atstāja, D., Dimante, D. (2011). Inovatīva pieeja ilgtspējīgas attīstības un vides ekonomikas studijās. *Rīgas Tehniskās universitātes 52. konference SCEE'2011 "Scientific Conference on Economics and Entrepreneurship" rakstu krājums, 2011. gada 7. oktobris*. Rīga: Rīgas Tehniskā universitāte, 21.–22. lpp.

Šatrevičs, V., Gaile-Sarkane, E. (2015). Strategic Fit Relation Model as a Tool for Organization Development. *Proceedings of the 19th World Multi-Conference on Systemics, Cybernetics and Informatics (WMSCI 2015), July 12–15, 2015*. Florida: International Institute of Informatics and Systemics, pp. 94–99.

8.3. Elektroniskie informācijas avoti

Tiešsaistē pieejamo elektronisko resursu bibliogrāfiskajās norādēs iespēju robežās iekļauj tos pašus elementus, kas drukātajiem informācijas avotiem (ja kādu no tiem, piemēram, izdošanas vietu un izdevēju, nav iespējams noteikt, šie elementi nav obligāti), pievienojot specifiskos – digitālā objekta identifikatoru DOI vai URL – interneta adresi, bet bibliogrāfisko norādi atsaucē un literatūras un avotu sarakstā nekādā gadījumā nevar reducēt līdz interneta adresei.

Autora(-u) uzvārds, iniciāļi. (Publicēšanas gads). *Nosaukums oriģinālvalodā (slīprakstā)* [tiešsaiste]. Izdevējs vai atsaucē avota turētājs, vai mājas lapas nosaukums [datums, kurā avots skatīts]. Pieejams: <URL>

Ja nav iespējams minēt konkrētu autoru, tad kā pirmo raksta informācijas avota nosaukumu.

Nosaukums oriģinālvalodā (slīprakstā). (Publicēšanas gads) [tiešsaiste]. Izdevējs vai atsauces avota turētājs, vai mājas lapas nosaukums [datums, kurā avots skatīts]. Pieejams: <URL>

Piemēri

France, D., Vendele, L. (2016). 91 % *Latvijas iedzīvotāju ekonomiski aktīvajā vecumā ir pieraduši pie eiro* [tiešsaiste]. TNS Latvija [skatīts 2016. gada 30. janvārī]. Pieejams:
<http://tns.lv/?lang=lv&fullarticle=true&category=showuid&id=4899>

Reisner, B. (2013). *EU Competency Framework for the Customs profession* [online]. PICARD Conference in St. Petersburg, 18–20 September 2013 [accessed 17 November 2013]. Available at: [http://www.wcoomd.org/en/events/event-history/2013/wcopicardconference2013/~media/09569F05EF4240D6A5CCE0327CEF03CC.ashx](http://www.wcoomd.org/en/events/event-history/2013/wcopicardconference2013/~/media/09569F05EF4240D6A5CCE0327CEF03CC.ashx)

Ja nav iespējams norādīt autoru.

Piemērs

Par nodokļiem un nodevām (1995) [tiešsaiste]. LR likums, pieņemts Rīgā 1995. gada 2. februārī, Latvijas Vēstnesis, interneta vietne Likumi.lv [skatīts 2016. gada 20. janvārī]. Pieejams: <http://likumi.lv/ta/id/33946-par-nodokliem-un-nodevam>

Attīstības plānošanas dokumentu izstrādes un ietekmes izvērtēšanas noteikumi (2014) [tiešsaiste]. LR Ministru kabineta noteikumi Nr. 737, pieņemti Rīgā 2014. gada 2. decembrī, Latvijas Vēstnesis, interneta vietne Likumi.lv [skatīts 2015. gada 31. janvārī]. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=270934>

8.4. Standarti

Publicēto oficiālo standartu bibliogrāfiskās norādes atsaucēs un literatūras un avotu sarakstā jānoformē atbilstoši konkrētajam standartam un tā veidam. Jāizmanto standarta oriģinālā versija, nevis cita autora vai autoru pārstāsts par tiem.

Organizāciju vai standartizācijas biroju apstiprināti un internetā publicēti standarti

Standarta nosaukums oriģinālvalodā (slīprakstā) (publicēšanas gads) [tiešsaiste]. Izdevējs vai standarta turētājs, lapaspuses (ja iespējams norādīt) [skatīšanās datums]. Pieejams: <URL>

Piemērs

ISO 9001:2015 – *Quality management* (2015) [online]. International Organization for Standardization [accessed 18 March 2016]. Available at:
http://www.iso.org/iso/home/standards/management-standards/iso_9000.htm

Standarti, kuri izdoti un apstiprināti saskaņā ar likuma vai cita normatīvā akta prasībām

Standarta nosaukums oriģinālvalodā (slīprakstā) (publicēšanas gads) [tiešsaiste]. Izdevējs vai standarta turētājs, lapaspuses (ja iespējams norādīt) [datums, kurā avots skatīts]. Pieejams: <URL>

Piemērs

Latvijas grāmatvedības standarts Nr. 11 "Krājumi" (2010) [tiešsaiste]. Pieņemts ar Grāmatvedības padomes 2010. gada 8. septembra lēmumu, Latvijas Vēstnesis, interneta vietne Likumi.lv [skatīts 2016. gada 18. martā]. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=221422>

Standarti, kuri izdoti kā grāmata

Standarts, kurš ir apkopots un izdots grāmatā, un tam ir zināms autors vai autoru kolektīvs, tiek noformēts atbilstoši grāmatas noformēšanas norādījumiem. Ja standarts ir izdots kā elektroniskā grāmata, to noformē atbilstoši elektroniskās grāmatas noformēšanas paraugam.

Piemērs

Williams, B. (2008). *Intelligent Transport System Standards*. Boston, London: Artech House. 817 p.

8.5. Uzņēmumu materiāli, intervijas un citi avoti

Rakstot studiju un noslēguma darbus, bieži tiek izmantoti tā sauktie "nepublicētie materiāli" jeb uzņēmumu iekšējās pieejamības materiāli, darba autoru un citu personu veiktās intervijas, augstskolās publiski pieejamie bakalaura, maģistra un citi studiju noslēguma darbi, dažādu semināru un citi materiāli. Šādu materiālu bibliogrāfiskās norādes noformē pēc analogijas ar citiem iepriekš apskatītiem materiāliem – grāmatām, žurnālu publikācijām, elektroniskiem informācijas avotiem internetā u. c.

Uzņēmuma vai organizācijas materiāli

Materiāla nosaukums (gads). Uzņēmuma nosaukums un cita precizējoša informācija (ja attiecināma). Materiāla lappušu skaits.

Piemērs

Eiklīda, SIA, gada pārskats (2016). SIA Eiklīda grāmatvedības materiāli. 65 lpp.

Bakalaura un maģistra darbi, kuri ir publiski pieejami augstskolā

Autora uzvārds, iniciāļi. (Gads). *Darba nosaukums (slīprakstā)*. Darba veids. Vieta: Augstskola. Darba apjoms jeb kopējais lappušu skaits.

Piemērs

Laizīte, B. (2016). *Pilsētu mārketingu 21. gadsimtā*. Maģistra darbs. Rīga: Rīgas Tehniskā universitāte. 97 lpp.

Rijniece, I. (2020). *Talantu menedžmenta izmantojums kultūras organizācijās. Latvijas teātru pieredze*. Maģistra darbs. Rīga: Latvijas Kultūras akadēmija. 109 lpp.

Semināru un konferenču izdales un prezentāciju materiāli

Autora uzvārds, iniciāļi. (Gads, datums). *Materiāla nosaukums, veids (slīprakstā)*. Konferences vai semināra nosaukums.

Piemērs

Roja, Ž. (2014. gada 2. oktobris). *Ergonomikas nozīme mūsdienu biznesā*. Latvijas Ergonomikas biedrības un Latvijas Biznesa efektivitātes asociācijas konference "Ergonomika un efektīva biznesa attīstība".

Intervija

Ja darbā izmantoti arī kvalitatīvo jeb dziļo (arī padziļināto un daļēji strukturēto) interviju un fokusgrupu diskusiju citāti, jāņem vērā tas, ka to noformējums parasti atšķiras atkarībā no tā, vai pētnieciskais darbs izstrādāts humanitāro zinātņu vai sociālo zinātņu pētniecības tradīcijā, ekonomikas vai uzņēmējdarbības jomā.

Kursa un bakalaura darba izstrādē lietojama sociālo zinātņu pieeja, kuras ietvaros empīriskie dati parasti tiek analizēti atsevišķā/-ās pētījuma nodaļā/-ās, dodot izvērstu metodes izvēles, lietojuma un respondentu (informantu) izlases aprakstu. Šajā gadījumā kvalitatīvo interviju respondentu pilnu sarakstu noformē kā vienu no pielikumiem (tās nenorādot izmantotās literatūras un avotu sarakstā). Respondentu sarakstā norāda arī intervijas norises datumu, vietu un ilgumu. Pielikumā ievieto arī intervijas/fokusgrupas jautājumu vadlīnijas. Vismaz vienas intervijas/fokusgrupas diskusijas pilns transkripcijas teksts jāpievieno pielikumā.

Intervijas vai fokusgrupas diskusijas kā empīrisku datu avota izmantošanas gadījumā pamattekstā aiz katra citāta iekavās tiek dota atsauce, kurā iekļauj respondenta/informanta identitāti (vārdu vai pseidonīmu un tos parametrus, kuri ir būtiski pētījuma datu analīzē). Tekstā var tikt paskaidrots, ka datu analīzes gaitā ekspertu/informantu viedoklis atspoguļots anonīmi, aiz informantu izteikumu citātiem norādot tikai respondenta/informanta piederību noteiktai sociālajai grupai vai iniciāļus. Citāti tekstā tiek izcelti, izdalot no pamatteksta jaunā rindkopā ar lielāku atkāpi nekā pamattekstā un rakstot ar 11 punktu lieluma burtiem (nevis 12 punktu kā pamattekstā) un atstarpi starp rindām 1 (nevis 1,5 kā pamattekstā). Pēdējās šādus citātus neliek, rakstīt slīprakstā nav obligāti.

Piemērs – pamatteksta un intervijas citāta noformējums

Intervijās tiek minēta arī pretēja pieredze – situācija, kad bērnam interesē grāmatas un lasīšana, taču ģimenē neviens cits, regulāri nelasa. Tas prasa no bērna lielāku pašiniciatīvu un personīgo motivāciju.

Mums bija totāli pretēji. Man neviens nelasa ģimenē, varbūt tur kaut kādu “Privāto Dzīvi”. Tad es ar savu Nīči tāds vientuļš. Tā atkal ir tā grāmatas burvība, tu lasot esi piederīgs tai pasaulei kaut kādā ziņā, un nav svarīgi, ka pie pusdienu galda nav ar ko pārrunāt Dieva nāvi. (Vīrietis ar augstāko izglītību, vidējiem/augstiem ienākumiem, 25).

Arī runājot par tradīciju Baltijas valstīs, Latvija vienmēr akcentē svētku mākslinieciskā snieguma augsto kvalitāti. Intervijās par šo aspektu viedokļi dalījās. No vienas puses, tiek pausts viedoklis, ka no amatieriem prasītais līmenis ir pārāk augsts, bet, no otras puses, tiek norādīts, ka paši dalībnieki, it sevišķi augstākā līmeņa deju kolektīvi, nemaz nav gatavi darboties zemākā līmenī. Izcilība ir būtiska arī daļai dalībnieku. Tomēr tiek arī izteiktas šaubas, vai tādu līmeni nepieciešams uzturēt un saglabāt nākotnē un vai šādas prasības ir atbilstošas amatierkustībai. Iezīmējas divi pretrunīgi viedokļi: viens – ka prasības ir pārāk augstas, otrs – pašu dalībnieku vēlme būt izciliem savā sniegumā, kas vairāk raksturīgs deju nozarē.

Mani dejojāji saprot, ko nozīmē dejojot kolektīvi un ko nozīmē dejojot tikai savam priekam, viņi redz atšķirību. Mēs ejam uz kvalitāti, tai pat laikā mums ir svarīga dejas izpratne un mākslinieciskais izpildījums. (Deju kolektīva vadītāja, 25 gadu stāžs).

Šeit (amatiermākslā) ir savādāk un ķermenī viss ir savādāk, spēkos viss ir savādāk, saprašanā varbūt pat ir savādāk, līdz ar to man liekas, ka ir aizgājis par tālu, ka mēs gribam izspiest no viņiem to, ko varbūt gluži nevajadzētu. (Deju kolektīva vadītājs 30 gadu stāžs).

9. Apelācijas kārtība, kursa un bakalaura darbu uzglabāšana

Apelācija par kursa darba aizstāvēšanas procedūru iesniedzama LKA prorektoram akadēmiskajā darbā. Kursa darba apelācija tiek izskatīta KSM katedras sēdē normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Par pieņemto lēmumu studējošais tiek informēts rakstiski.

Apelācija par nosléguma darba aizstāvēšanas procedūru iesniedzama LKA un RTU Programmas Padomei līdz nākamās darba dienas beigām. Apelācija par nosléguma darba aizstāvēšanas procedūru tiek izskatīta Programmas Padomes sēdē normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Par pieņemto lēmumu studējošais tiek informēts rakstiski.

Kursa un bakalaura darbi LKA un RTU tiek uzglabāti augstskolās noteiktajā kārtībā. Gan kursa darbs, gan bakalaura darbs tiek uzglabāts elektroniskā formā. Kursa darba datorizdrukas eksemplārs pēc kursa darba aizstāvēšanas tiek atdots autoram. Bakalaura darbs tiek nodots glabāšanai LKA bibliotēkā.

Pielikumi

1. PIELIKUMS. Iesnieguma veidlapa darba temata apstiprināšanai
2. PIELIKUMS. Kursa darba titullapa
3. PIELIKUMS. Darba anotācijas paraugs latviešu un angļu valodā
4. PIELIKUMS. Kursa darba izpildes un novērtējuma lapa
5. PIELIKUMS. Kursa darba vadītāja atsaukmes veidlapa
6. PIELIKUMS. Kursa darba recenzijas veidlapa
7. PIELIKUMS. Bakalaura darba titullapa
8. PIELIKUMS. Bakalaura darba izpildes un novērtējuma lapa
9. PIELIKUMS. Bakalaura darba vadītāja atsaukmes veidlapa
10. PIELIKUMS. Bakalaura darba recenzijas veidlapa
11. PIELIKUMS. Saturā rādītāja paraugs
12. PIELIKUMS. Izmantotās literatūras un avotu saraksta paraugs

1. PIELIKUMS
Iesnieguma veidlapa darba temata apstiprināšanai

LKA un RTU
kopīgo studiju programmu padomei

Akadēmiskās bakalaura studiju programmas
"Radošās industrijas"
studējošā **vārds uzvārds**
stud. LKA apliec. Nr.: *ierakstīt*
e-pasts: *ierakstīt*

IESNIEGUMS

Lūdzu **apstiprināt** *izvēlies* darba tematu

latviešu valodā: *Ierakstiet tekstu*

angļu valodā: *Ierakstiet tekstu*

Darba temata aktualitātes un izvēles pamatojums

Ierakstiet tekstu

Pētāmā problēma, galvenais pētījuma jautājums

Ierakstiet tekstu

Pētījuma izstrādei izmantojamā literatūra (*minēt vismaz 5 grāmatas un/vai akadēmiskus zinātniskus rakstus, vēlams arī plašāk raksturot darba izstrādē izmantojamo literatūru*)

Ierakstiet tekstu

Temats **saskaņots** ar vēlamo darba zinātnisko vadītāju/-iem**

akad. amats, zin./akad. grāds vārds uzvārds

Datums*

Paraksts*

Darba zinātniskais vadītājs LKA**

---

akad. amats, zin./akad. grāds vārds uzvārds

Datums*

Paraksts*

Darba zinātniskais vadītājs RTU**

Apstiprinu, ka esmu brīdināts/-a, ka saskaņā ar metodiskiem norādījumiem kursa un bakalaura darba izstrādei LKA un RTU kopīgajai akadēmiskajai bakalaura studiju programmai "Radošās industrijas" mans pienākums ir:

- 1) iepazīties un ievērot minētos metodiskos norādījumus;
- 2) sistemātiski strādāt pie kursa/bakalaura darba, regulāri konsultējoties ar darba vadītāju/iem;
- 3) darba rakstīšanas procesā ievērot akadēmiskā godīguma principus;
- 4) savlaicīgi nodot izstrādāto darbu, atbilstoši iepriekš apstiprinātam grafikam.

Esmu informēts /-a, ka prasību neievērošanas gadījumā, darbs netiks pieņemts aizstāvēšanai.

V. Uzvārds

Datums*

Paraksts*

Studējošais

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

* Rekvizītus "Datums" un "Paraksts" neaizpilda, ja dokuments parakstīts ar elektronisko parakstu un satur laika zīmogu. Ja dokuments parakstīts elektroniski, dokumenta datums ir pēdējā parakstītāja laika zīmoga datums.

** Piesakot kursa darbu norāda tikai zinātnisko vadītāju LKA; piesakot bakalaura darbu norāda zinātnisko vadītāju LKA un ja ir panākta vienošanās, norāda arī zinātnisko vadītāju RTU. Studējošajam var tikt apstiprināts cits zinātniskais vadītājs, ņemot vērā vēlamā vadītāja akadēmisko slodzi.

LATVIJAS KULTŪRAS AKADEMIJA
Kultūras socioloģijas un menedžmenta katedra
RĪGAS TEHNISKĀ UNIVERSITĀTE
INŽENIEREKONOMIKAS UN VADĪBAS FAKULTĀTE
Uzņēmējdarbības inženierijas un vadības institūts

Kursa darbs

Nosaukums

Akadēmiskās bakalaura studiju programmas
“Radošās industrijas”
studējošais/-ā **vārds, uzvārds**
studējošā LKA apliecības. Nr.: *ierakstīt*
studējošā RTU apliecības. Nr.: *ierakstīt*

Darba zinātniskais vadītājs: *akad. amats, zin./akad. grāds, vārds uzvārds*

Rīga 2022

Anotācija

Darba autors: Jānis Students

Darba zinātniskais vadītājs/-i: profesors **Dr. oec.** Deniss Ščeulovs, asoc. profesore Ph. D. Agnese Hermane

Darba temats: Radošo industriju definēšanas izaicinājumi.

Darbs uzrakstīts latviešu valodā, to veido ievads, ... daļas, secinājumi un priekšlikumi. Darba apjoms ir ... rakstu zīmes, ... lpp., tajā iekļauti ... attēli, ... tabulas, ... formulas. Izmantotās literatūras un avotu sarakstā ietverti: ... avoti latviešu, ... angļu, ... un ... valodā. Darbam pievienoti ... pielikumi.

Darba galvenie rezultāti: 4 – 5 teikumi.

Darba bibliogrāfiskais apraksts: Students J. (2022). *Radošo industriju definēšanas izaicinājumi*: Bakalaura darbs. Rīga: Latvijas Kultūras Akadēmija un Rīgas Tehniskā universitāte. 74. lpp.

Atslēgas vārdi: (ierakstiet 3 - 6 atslēgas vārdus)

Anotācijas apjoms nedrīkst pārsniegt 1 lpp. (ieteicams 2/3 no lpp.)

Annotation

Thesis author: Jānis Students

Thesis scientific supervisor/-s: Professor Dr. oec. Deniss Ščeulovs, Assoc. Professor Ph. D. Agnese Hermane

Title of thesis: Challenges of the Definitions of Creative Industries.

Thesis is written in Latvian language, it consists of introduction, ... parts, conclusions and recommendations. Amount of work is ... p., it includes ... pictures, ... tables, ... formulas. Bibliography and source list contains ... sources in Latvian, ... in English, ... and ... language. Work has ... annexes

The most important results: 4 – 5 sentences.

Bibliographic description of the thesis: Students J. (2020). *Challenges of the Definitions of Creative Industries*: Bachelor Thesis. Riga: Latvian Academy of Culture and Riga Technical university. 74 p.

Keywords: (enter 3 to 6 keywords)

Darba izpildes un apliecinājuma lapa

Kursa darbs

Darba temats LAT

Darba temats ENG

izstrādāts LKA Kultūras socioloģijas un menedžmenta katedrā un
RTU IEVF Uzņēmējdarbības inženierijas un vadības institūtā

Kursa darba autors/-e ar savu parakstu apliecina, ka darbs izstrādāts patstāvīgi, uz visiem izmantotajiem citu autoru darbos apkopotajiem datiem, atziņām un viedokļiem dotas precīzas bibliogrāfiskās norādes un atsauces, un iesniegtā darba elektroniskā kopija atbilst izdrukai.

Darba apjoms (no ievada līdz secinājumiem ieskaitot) ir *ierakstīt* rakstzīmes, *ierakstīt* lappuses.

studējošā vārds uzvārds

stud. LKA apliec. Nr.

Datums*

Paraksts*

Darba zinātniskais vadītājs iesaka darbu aizstāvēšanai:

akad. amats, zin./akad. grāds vārds uzvārds

Datums*

Paraksts*

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

* Rekvizītus "Datums" un "Paraksts" neaizpilda, ja dokuments parakstīts ar elektronisko parakstu un satur laika zīmogu. Ja dokuments parakstīts elektroniski, dokumenta datums ir pēdējā parakstītāja laika zīmoga datums.

5. PIELIKUMA TURPINĀJUMS
Kursa darba vadītāja atsauksmes veidlapa

Kursa darba galvenie rezultāti, nozīme, risinājumu oriģinalitāte, trūkumi:

Ierakstiet tekstu

Darbs atbilst; neatbilst; daļēji atbilst “Metodiskiem norādījumiem kursa un bakalaura darba izstrādei LKA un RTU kopīgai akadēmiskai bakalaura studiju programmai “Radošās industrijas”.

Ieteikums par atļauju darba aizstāvēšanai: atļaut; neatļaut aizstāvēt kursa darbu LKA un RTU kopīgās akadēmiskās bakalaura studiju programmas “Radošās industrijas” kursa darbu aizstāvēšanas komisijā.

akad. amats, zin./akad. grāds vārds uzvārds

Datums*

Paraksts*

Darba zinātniskais vadītājs

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

* Rekvizītus “Datums” un “Paraksts” neaizpilda, ja dokuments parakstīts ar elektronisko parakstu un satur laika zīmogu. Ja dokuments parakstīts elektroniski, dokumenta datums ir pēdējā parakstītāja laika zīmoga datums.

6. PIELIKUMS
Kursa darba recenzijas veidlapa

Kultūras socioloģijas un menedžmenta katedra
Ludzas iela 24, Rīga, LV - 1003
Tālr. 67140175, e-pasts: admin@lka.edu.lv, www.lka.edu.lv

Inženierekonomikas
un vadības fakultāte
Uzņēmējdarbības inženierijas un vadības institūts
Kalnciema iela 6, Rīga, LV-1048
Tālr. 67089403, e-pasts: uivi@rtu.lv, www.uivi.rtu.lv

KURSA DARBA

Darba temats

RECENZĪJA

Akadēmiskā bakalaura studiju programma “Radošās industrijas”

Studējošais: *vārds uzvārds*, stud. LKA apliec. Nr. *ierakstīt*

Kursa darba izvērtējums

Prasību sasniegšanas līmenis: Nav attiecināms (N/A); Nepietiekams (N); Zems (Z); Vidējs (V);
Augsts (A)

Darba struktūra un saturs	Vērtēšanas kritēriji	N/A	N	Z	V	A
Ievads	Temata un pētāmo jautājumu aktualitātes pamatojums	☐	☐	☐	☐	☐
	Pētāmā problēma skaidri pamatota	☐	☐	☐	☐	☐
	Darba mērķis un uzdevumi skaidri formulēti, pamatoti	☐	☐	☐	☐	☐
Teorētiskā daļa	Teorētiskajā pamatojumā izmantoti daudzveidīgi avoti	☐	☐	☐	☐	☐
	Teorētiskie avoti salīdzināti un kritiski izvērtēti	☐	☐	☐	☐	☐
	Korektas atsauces uz izmantotajiem avotiem	☐	☐	☐	☐	☐
	Loģiska saistība starp nodaļām, teorētisko un empīrisko daļu	☐	☐	☐	☐	☐
Empīriskā daļa	Izsmeļoši raksturota pētījumā izmantotā metodoloģija, datu ieguves un analīzes metodes, pamatota to izvēle	☐	☐	☐	☐	☐
	Autora ieguldījums empīriskā pētījuma veikšanā, datu apkopošanā un analīzē	☐	☐	☐	☐	☐
	Daļa saturiski iekļaujas kopējā darbā tematikā	☐	☐	☐	☐	☐
Secinājumi un nobeigums	Darbā ir sniegta atbilde uz pētniecisko jautājumu	☐	☐	☐	☐	☐
	Secinājumi ir konkrēti, pamatoti	☐	☐	☐	☐	☐
	Darbam izvirzītais mērķis ir sasniegts un īstenoti izvirzītie uzdevumi	☐	☐	☐	☐	☐

6. PIELIKUMA TURPINĀJUMS
Kursa darba recenzijas veidlapa

Darba atbilstība prasībām	Darba temats izvēlēts atbilstoši LKA un RTU kopīgajai studiju programmai “Radošās industrijas”	☐	☐	☐	☐	☐
	Pietiekams darba kopējais apjoms, samērīgi darba daļu apjomi	☐	☐	☐	☐	☐
	Darbs ir gramatiski un stilistiski korekts	☐	☐	☐	☐	☐
	Korekts terminoloģijas lietojums, atbilstoša akadēmiskā valoda	☐	☐	☐	☐	☐
	Atbilstoši un informatīvi pielikumi, darbā uz tiem dotas atsauces	☐	☐	☐	☐	☐
	Pietiekams un atbilstošs ilustratīvais materiāls (attēli) un skaitliskais materiāls (dati, tabulas, u.c.)	☐	☐	☐	☐	☐
	Pietiekams un atbilstošs skaitliskais materiāls (dati, tabulas)	☐	☐	☐	☐	☐

Darba stiprās puses, īpašās kvalitātes:

Ierakstiet tekstu

Darbā konstatētie trūkumi, recenzenta iebildumi:

Ierakstiet tekstu

Jautājumi, kas autoram jāatbild, darbu aizstāvot:

Ierakstiet tekstu

Slēdziens par kursa darbu

Darbs atbilst; neatbilst; daļēji atbilst “Metodiskiem norādījumiem kursa un bakalaura darba izstrādei LKA un RTU kopīgai akadēmiskai bakalaura studiju programmai “Radošās industrijas”.

Darbs ir pozitīvi vērtējams

ir pozitīvi vērtējams ar nosacījumu-/iem

Ierakstiet tekstu

nav pozitīvi vērtējams

akad. amats, zin./akad. grāds vārds uzvārds

Datums*

Paraksts*

Recenzents LKA

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

* Rekvizītus “Datums” un “Paraksts” neaizpilda, ja dokuments parakstīts ar elektronisko parakstu un satur laika zīmogu. Ja dokuments parakstīts elektroniski, dokumenta datums ir pēdējā parakstītāja laika zīmoga datums

LATVIJAS KULTŪRAS AKADĒMIJA
Kultūras socioloģijas un menedžmenta katedra
RĪGAS TEHNISKĀ UNIVERSITĀTE
INŽENIEREKONOMIKAS UN VADĪBAS FAKULTĀTE
Uzņēmējdarbības inženierijas un vadības institūts

Bakalaura darbs

Nosaukums

Akadēmiskās bakalaura studiju programmas
“Radošās industrijas”
studējošais/-ā **vārds, uzvārds**
studējošā LKA apliecības. Nr.: *ierakstīt*
studējošā RTU apliecības. Nr.: *ierakstīt*

Darba zinātniskais vadītājs LKA: *akad. amats, zin./akad. grāds, vārds uzvārds*

Darba zinātniskais vadītājs RTU: *akad. amats, zin./akad. grāds, vārds uzvārds*

Rīga 2022

Darba izpildes un apliecinājuma lapa

Bakalaura darbs

Darba temats LAT

Darba temats ENG

izstrādāts LKA Kultūras socioloģijas un menedžmenta katedrā un
RTU IEVF Uzņēmējdarbības inženierijas un vadības institūtā

Bakalaura darba autors/-e ar savu parakstu apliecina, ka darbs izstrādāts patstāvīgi, uz visiem izmantotajiem citu autoru darbos apkopotajiem datiem, atziņām un viedokļiem dotas precīzas bibliogrāfiskās norādes un atsauces, un iesniegtā darba elektroniskā kopija atbilst izdrukai.

Darba apjoms (no ievada līdz secinājumiem ieskaitot) ir *ierakstīt* rakstzīmes, *ierakstīt* lappuses.

studējošā vārds uzvārds *stud. LKA apliec. Nr.*

Datums*

Paraksts*

Bakalaura darba zinātniskais vadītājs LKA iesaka bakalaura darbu aizstāvēšanai:

akad. amats, zin./akad. grāds vārds uzvārds

Datums*

Paraksts*

Bakalaura darba zinātniskais vadītājs RTU iesaka bakalaura darbu aizstāvēšanai:

akad. amats, zin./akad grāds vārds uzvārds

Datums*

Paraksts*

Atļauts aizstāvēt LKA Kultūras socioloģijas un menedžmenta katedrā bakalaura akadēmiskās studiju programmas “Radošās industrijas” Gala pārbaudījumu komisijā.

Akadēmiskās bakalaura **studiju programmas** “Radošās industrijas” **direktori** LKA un RTU:

akad. amats, zin./akad. grāds vārds uzvārds

Datums*

Paraksts*

akad. amats, zin./akad. grāds vārds uzvārds

Datums*

Paraksts*

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

* Rekvizītus “Paraksts” un “Datums” neaizpilda, ja dokuments parakstīts ar elektronisko parakstu un satur laika zīmogu. Ja dokuments parakstīts elektroniski, dokumenta datums ir pēdējā parakstītāja laika zīmoga datums.

9. PIELIKUMA TURPINĀJUMS
Bakalaura darba vadītāja atsauksmes veidlapa

Studenta-/es darba patstāvīgums un ritmiskums:
☐ darbs izstrādāts patstāvīgi, pietiekami regulāri konsultējoties ar darba vadītāju ☐ darbs izstrādāts pārāk patstāvīgi, bez regulārām konsultācijām ar darba vadītāju
Bakalaura darba galvenie rezultāti, nozīme, risinājumu oriģinalitāte, trūkumi LKA vadītāja vērtējumā: <i>Ierakstiet tekstu</i>
Bakalaura darba galvenie rezultāti, nozīme, risinājumu oriģinalitāte, trūkumi RTU vadītāja vērtējumā: <i>Ierakstiet tekstu</i>

Darbs atbilst; neatbilst; daļēji atbilst “Metodiskiem norādījumiem kursa un bakalaura darba izstrādei LKA un RTU kopīgai akadēmiskai bakalaura studiju programmai “Radošās industrijas”.

Ieteikums atļaut; neatļaut aizstāvēt bakalaura darbu LKA un RTU kopīgās akadēmiskās bakalaura studiju programmas “Radošās industrijas” gala pārbaudījumu komisijā.

akad. amats, zin./akad. grāds vārds uzvārds

Datums*

Paraksts*

Bakalaura darba zinātniskais vadītājs

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

* Rekvizītus “Datums” un “Paraksts” neaizpilda, ja dokuments parakstīts ar elektronisko parakstu un satur laika zīmogu. Ja dokuments parakstīts elektroniski, dokumenta datums ir pēdējā parakstītāja laika zīmoga datums

Kultūras socioloģijas un menedžmenta katedra
Ludzas iela 24, Rīga, LV - 1003
Tālr. 67140175, e-pasts: admin@lka.edu.lv, www.lka.edu.lv

RĪGAS TEHNISKĀ
UNIVERSITĀTE

Inženierekonomikas
un vadības fakultāte

Uzņēmējdarbības inženierijas un vadības institūts
Kalnciema iela 6, Rīga, LV-1048
Tālr. 67089403, e-pasts: uivi@rtu.lv, www.uivi.rtu.lv

BAKALAURA DARBA

Darba temats

RECENZĪJA

Akadēmiskā bakalaura studiju programma “Radošās industrijas”
Studējošais: *vārds uzvārds*, stud. LKA apliec. Nr. *ierakstīt*

Darba apjoms: *ierakstīt* rakstzīmes; *ierakstīt* lpp. (no ievada līdz secinājumiem ieskaitot, ar atsaucēm un citām zemsvītras piezīmēm); *ierakstīt* tabulas; *ierakstīt* attēli; *ierakstīt* pielikumi.

Darba temata aktualitātes, kā arī darba akadēmiskās un praktiskās nozīmes vērtējums:

Ierakstiet tekstu

Darba izvērtējums

Prasību sasniegšanas līmenis: Nav attiecināms (N/A); Nepietiekams (N); Zems (Z); Vidējs (V); Augsts (A)

Darba struktūra un saturs	Vērtēšanas kritēriji	N/A	N	Z	V	A
Ievads	Temata un pētāmo jautājumu aktualitātes pamatojums	☐	☐	☐	☐	☐
	Pētāmā problēma skaidri pamatota	☐	☐	☐	☐	☐
	Darba mērķis un uzdevumi skaidri formulēti, pamatoti	☐	☐	☐	☐	☐
	Darba temata ierobežojumi ir precīzi un skaidri noteikti	☐	☐	☐	☐	☐
Teorētiskā daļa	Teorētiskajā pamatojumā izmantoti daudzveidīgi avoti	☐	☐	☐	☐	☐
	Teorētiskie avoti salīdzināti un kritiski izvērtēti	☐	☐	☐	☐	☐
	Korektas atsauces uz izmantotajiem avotiem	☐	☐	☐	☐	☐
	Loģiska saistība starp nodaļām, teorētisko un/vai empīrisko un biznesa dizaina daļu	☐	☐	☐	☐	☐
Empīriskā daļa	Izsmēloši raksturota pētījumā izmantotā metodoloģija, datu ieguves un analīzes metodes, pamatota to izvēle	☐	☐	☐	☐	☐
	Autora ieguldījums empīriskā pētījuma veikšanā, datu apkopošanā un analīzē	☐	☐	☐	☐	☐

10. PIELIKUMA TURPINĀJUMS
Bakalaura darba recenzijas veidlapa

Biznesa dizaina daļa	Izmantotas atbilstošas metodes	☐	☐	☐	☐	☐
	Veikti atbilstoši aprēķini	☐	☐	☐	☐	☐
	Secinājumi ir pamatoti skaitļos un aprēķinos	☐	☐	☐	☐	☐
	Biznesa dizaina daļa saturiski iekļaujas kopējā darba tematā	☐	☐	☐	☐	☐
Secinājumi un priekšlikumi	Secinājumi ir konkrēti, pamatoti	☐	☐	☐	☐	☐
	Ir izteikti pamatoti un lietderīgi ieteikumi	☐	☐	☐	☐	☐
Darba atbilstība prasībām	Darbā ir sniegta atbilde uz pētniecisko jautājumu	☐	☐	☐	☐	☐
	Darbam izvirzītais mērķis ir sasniegts un izvirzītie uzdevumi īstenoti	☐	☐	☐	☐	☐
	Darba temats atbilst LKA un RTU kopīgajai studiju programmai "Radošās industrijas"	☐	☐	☐	☐	☐
	Skaidra un loģiska nodaļu struktūra, atbilstoši darba daļu apjomi	☐	☐	☐	☐	☐
	Darbs ir gramatiski un stilistiski korekts	☐	☐	☐	☐	☐
	Korekts terminoloģijas lietojums, atbilstoša akadēmiskā valoda	☐	☐	☐	☐	☐
	Atbilstoši un informatīvi pielikumi un/vai ilustratīvais materiāls (attēli) un skaitliskais materiāls (dati, tabulas) u.c., darbā uz tiem dotas atsauces	☐	☐	☐	☐	☐
	Pētījuma avoti ir pietiekami un atbilstoši	☐	☐	☐	☐	☐

Darba stiprās puses, īpašās kvalitātes:

Ierakstiet tekstu

Darbā konstatētie trūkumi, recenzenta iebildumi:

Ierakstiet tekstu

Jautājumi, kas autoram jāatbild, darbu aizstāvot (vēlams formulēt 1 – 3 jautājumus):

Ierakstiet tekstu

Slēdziens par bakalaura darbu

Darbs atbilst; neatbilst; daļēji atbilst "Metodiskiem norādījumiem kursa un bakalaura darba izstrādei LKA un RTU kopīgai akadēmiskai bakalaura studiju programmai "Radošās industrijas".

Darbs ir pozitīvi vērtējams

ir pozitīvi vērtējams ar nosacījumu-/iem

Ierakstiet nosacījumus

nav pozitīvi vērtējams

akad. amats, zin./akad. grāds vārds uzvārds

Datums*

Paraksts*

Recenzents

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

* Rekvizītus "Datums" un "Paraksts" neaizpilda, ja dokuments parakstīts ar elektronisko parakstu un satur laika zīmogu. Ja dokuments parakstīts elektroniski, dokumenta datums ir pēdējā parakstītāja laika zīmoga datums

Satura rādītājs

Ievads.....	5
Teorētiskā daļa ¹²	7
1. Zīmola jēdziens un izveides pamatprincipi	7
1.1. Zīmola jēdziena vēsture un attīstība.....	9
1.2. Zīmola teoriju evolūcija no 20. gadsimta beigām līdz mūsdienām.....	11
1.3. Galvenās pieejas zīmola komunikācijas stratēģijas veidošana	13
1.4. Modes sociālie aspekti	15
2. Modes zīmola komunikācijas specifikas vispārīgs apskats	17
2.1. Jaunākās tendences modes komunikācija.....	19
2.2. Uz klientu vērsta komunikācijas pieeja un vērtības radīšana.....	21
2.3. Modes zīmols kā personība.....	23
2.4. Kultūra kā pieeja modes zīmola veidošanas procesā 2Error! Bookmark not defined.	
2.5. Zīmola ietekme uz indivīdu, sabiedrību un tā interpretācija	27
Empīriskā daļa ¹³	29
3. Modes zīmolu komunikācijas stratēģija Latvijā	29
3.1. Atpazīstamāko modes zīmolu komunikācijas stratēģijas Latvijā.....	33
3.2. Latvijas modes zīmola X komunikācijas stratēģijas padziļināta analīze.....	37
Biznesa dizaina daļa	42
4. Latvijas modes zīmola X komunikācijas stratēģijas īstenošanas finanšu aprēķins un ieviešanas variantu izmaksu prognozes	42
Nobeigums.....	48
Secinājumi un priekšlikumi	50
Izmantotās literatūras un avotu saraksts	52
Pielikums	55

---

¹² Tajā var būt 1 – 2 nodaļas ar vai bez apakšnodaļām.

¹³ Ja neizdodas veidot atsevišķu empīrisko un biznesa dizainu daļu, tās var apvienot. Tad liek starpvirsrakstu – Empīriskā un biznesa dizaina daļa un attiecīgi pakārto nodaļas un apakšnodaļas

Izmantotās literatūras un avotu saraksts

1. Antchak, V., Ramsbottom, O. (2020). *The Fundamentals of Event Design*. New York: Taylor & Francis. 212 p.
2. Atstāja, D., Dimante, D. (2011). Inovatīva pieeja ilgtspējīgas attīstības un vides ekonomikas studijās. *Rīgas Tehniskās universitātes 52. konference SCEE'2011 "Scientific Conference on Economics and Entrepreneurship" rakstu krājums, 2011. gada 7. oktobris*. Rīga: Rīgas Tehniskā universitāte, 21.–22. lpp.
3. Berridge, G., Page S. J. C. (2012). *The Routledge Handbook of Events. Designing event experiences*. Oxon: Routledge. 632 p.
4. Caune, J., Dzedons, A. (2009). *Stratēģiskā vadīšana*. Rīga: Apgāds Lidojošā zivs. 379 lpp.
5. Freeman, E. R. (2010). *Strategic Management: A Stakeholder Approach*. New York: Cambridge University Press, 276 p. GoogleBooks [skatīts 2022. gada 17. maijā].
6. Gower, R. (2008). People-managed places [online]. *Journal of Place Management and Development*, Vol. 1, No. 3, pp. 315–321 [accessed 15 February 2022]. Available at: <https://doi.org/10.1108/17538330810911299>
7. *ISO 9001:2015 – Quality management* [online]. International Organization for Standardization [accessed 18 March 2016]. Available at: http://www.iso.org/iso/home/standards/management-standards/iso_9000.htm
8. Landorf, C. (2009). A Framework for Sustainable Heritage Management: A Study of UK Industrial Heritage Sites [online]. *International Journal of Heritage Studies*, Vol. 15, Issue 6, pp. 494–510 [accessed 20 February 2022]. Available at: <https://doi.org/10.1080/13527250903210795>
9. LR Finanšu ministrija (2016) [tiešsaiste]. *Valsts budžeta struktūra*. LR Finanšu ministrijas mājaslapa [skatīts 2016. gada 18. martā]. Pieejams: http://www.fm.gov.lv/lv/sadalas/valsts_budzets/
10. McLuhan, M., Powers, B. (1989). *The Global Village: Transformations in World Life and Media in the 21st Century*. New York: Oxford, 220 p.
11. Omholt, T. (2013). Developing a collective capacity for place management [online]. *Journal of Place Management and Development*, Vol. 6 No. 1, pp. 29–42 [accessed 15 February 2022]. Available at: <https://doi.org/10.1108/17538331311306113>
12. Pratt, A.C. (2004). The cultural economy: A call for spatialized “Production of Culture” perspectives [online]. *International Journal of cultural studies*, vol. 7, issue 1, pp. 117–128 [accessed 15.04.2022]. Available at: <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/1367877904040609>
13. Seamon, D., Sowers J. (2008). Place and placelessness. In: Phil Hubbard, Rob Kitchin, Gill Valentine (eds.). *Key Texts in Human Geography* [online]. London: Sage, pp. 43–51. Available at: https://www.researchgate.net/publication/251484582_Place_and_Placelessness_Edward_Relph
14. Tuan, Y. F. (1977). *Space and Place: The Perspective of Experience*. Minneapolis: University of Minnesota Press. 235 p.

12. PIELIKUMA TURPINĀJUMS
Izmantotās literatūras un avotu saraksta paraugs

15. Vanags, J. u. c. (2012). *Pilsētu un reģionu attīstības mijiedarbības sociāli ekonomiskie aspekti: zinātniski lietišķā monogrāfija*. Rīga: RTU Izdevniecība. 119 lpp.
16. World Tourism Organization (2007). *A Practical Guide to Tourism Destination Management*. Spain: World Tourism Organization. 94 p.